

**Uchwała Nr XXXV/226/2009
Rady Powiatu Sztumskiego
z dnia 30 czerwca 2009**

w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sztumskim na lata 2009-2013.

Na podstawie art. 12 pkt.11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity z 2001 roku Dz. U. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) oraz art.19 pkt 1 i art.112 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2008r. Dz. U. Nr 115 poz. 728 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sztumskim na lata 2009-2013”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sztumskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu w Sztumie
mgr inż. Wojciech Zielonka

UZASADNIENIE

W oparciu o art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej powiat jest zobligowany do opracowania i realizacji powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Różnorodność i złożoność potrzeb oraz problemów społecznych wymaga kompleksowych działań i stworzenia systemu polityki społecznej w powiecie.

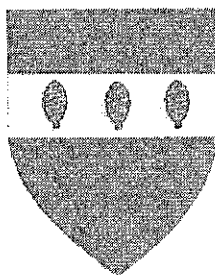
Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sztumskim powstała w oparciu o diagnozę społeczną w zakresie rynku pracy, pomocy społecznej, grup wymagających wsparcia oraz infrastruktury społecznej.

Strategia ta będzie podstawą do opracowywania powiatowych programów działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, osobom niepełnosprawnym i innych programów pomocy społecznej. Posiadanie przez powiat Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ponadto jednym z warunków udziału PCPR w Sztumie w realizacji projektów dofinansowanych ze środków EFS w latach 2007-2013.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu jest w pełni uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/226/2009
Rady Powiatu Sztumskiego
z dnia 30 czerwca 2009

Powiat Sztumski

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sztumskim na lata 2009 - 2013

Spis Treści

Wprowadzenie	3
 I. DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ POWIATU SZTUMSKIEGO	
1. Charakterystyka powiatu sztumskiego	
1.1 Informacje ogólne	5
1.2 Samorządy gminne	7
1.3 Sytuacja demograficzna	8
2. Lokalny rynek pracy	
2.1 Struktura i dynamika zatrudnienia	12
2.2 Wykształcenie	13
2.3 Bezrobocie	15
3. Pomoc społeczna	
3.1 Informacje ogólne	19
3.2 Infrastruktura socjalna	22
3.3 Rodzaje świadczeń	31
4. Grupy wymagające wsparcia	
4. 1 Osoby niepełnosprawne	38
4.2 Osoby uzależnione	40
4.3 Osoby dotknięte przemocą w rodzinie	47
5. Infrastruktura społeczna	
5.1 Szkoły	48
5.2 Opieka zdrowotna	54
5.3 Ośrodki kultury i sportu	59
5.4 Organizacje pozarządowe	61
II. ANALIZA SWOT W SFERZE SPOŁECZNEJ POWIATU SZTUMSKIEGO.....	67
III. GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ POWIATU SZTUMSKIEGO	71
IV. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	77
V. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	108
VI. MONITORING STRATEGII	113

WPROWADZENIE

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Najważniejszymi zadaniami pomocy społecznej są:

1. dążenie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
2. zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i ich rodzin,
3. pomoc w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, które powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Świadczenia pomocy społecznej powinny służyć umacnianiu rodziny. Potrzeby osoby i rodziny korzystającej z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Świadczenia pomocy społecznej udzielane są osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, alkoholizmu i narkomani, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Dla prawidłowego funkcjonowania systemu pomocy społecznej niezbędne jest analizowanie problemów i zagrożeń społecznych, ich skali i dynamiki, a następnie, na podstawie analizy budowanie spójnego systemu, kompleksowego planu działań, dającego możliwość pełnego i swobodnego rozwijania się społeczności lokalnej.

Strategia Rozwiązywanie Problemów w Powiecie Sztumskim na lata 2009-2015

jest dokumentem, który zawiera podstawowe informacje o polityce społecznej w powiecie sztumskim na tle podstawowych danych statystycznych określających potencjał społeczno-gospodarczy powiatu. Obejmuje następujące obszary i problemy społeczne: bezrobocie, kryzys funkcji rodziny, marginalizacja grup społecznych, niepełnosprawność, patologie społeczne. Określa cele strategiczne i operacyjne oraz działania w perspektywie najbliższych lat.

Dokument składa się z: diagnozy sfery społecznej powiatu sztumskiego, analizie SWOT, głównych obszarów problemowych w sferze społecznej powiatu sztumskiego, celów operacyjnych i strategicznych.

W tworzeniu tego dokumentu uczestniczyli przedstawiciele instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych, Sądu.

Niniejszy dokument powstał przy wykorzystaniu następujących metod i technik: analiza dokumentów (pisma i dokumenty urzędowe, tablice, dane statystyczne), wywiady i rozmowy z osobami z różnych instytucji, analiza porównawcza. Przeprowadzono konsultacje społeczne w oparciu o kwestionariusz ankietowy skierowanych do przedstawicieli instytucji.

Strategia umożliwi inicjowanie i wdrażanie różnorodnych rozwiązań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób i grup społecznych wymagających okresowego i długotrwałego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych. Dokument ten będzie podstawą do budowania na terenie powiatu zintegrowanego systemu pomocy społecznej i pozwoli na pozyskiwanie środków unijnych. Nie można pominąć faktu, iż podstawowym warunkiem wdrażania Strategii jest dobra współpraca samorządów, instytucji i organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu. Założono, że cele będą realizowane do 2013 roku. Nie oznacza to jednak, że jest to dokument zamknięty. Strategię można modyfikować pod wpływem zmieniających się warunków.

I. DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ POWIATU SZTUMSKIEGO

1. Charakterystyka powiatu sztumskiego

1.1. Informacje ogólne

Powiat sztumski położony jest we wschodniej części województwa pomorskiego i sąsiaduje z powiatami: malborskim, kwidzyńskim, tczewskim, jak również trzema powiatami województwa warmińsko-mazurskiego, tj.: powiatem elbląskim, ostródzkim i iławskim.

W skład powiatu sztumskiego wchodzi dwie gminy miejsko-wiejskie (Miasto i Gmina Dzierzgoń, Miasto i Gmina Sztum) oraz trzy gminy wiejskie (Gmina Mikołajki Pomorskie, Gmina Stary Dzierzgoń, Gmina Stary Targ).

Powiat sztumski zajmuje powierzchnię 731 km² (tabela 1), co stanowi 4% całości powierzchni województwa pomorskiego.

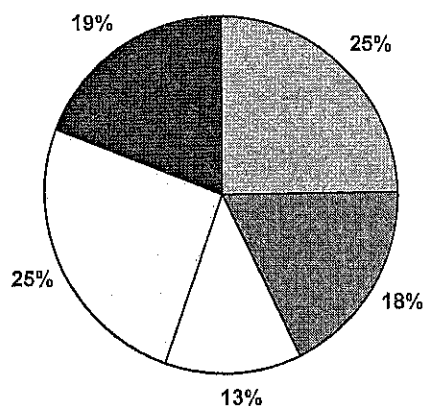
Tabela 1. Powierzchnia powiatu sztumskiego na koniec 2008r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²
Powiat sztumski	731
<i>Gminy miejsko-wiejskie</i>	
Dzierzgoń	131
w tym miasto	4
Sztum	181
w tym miasto	5
<i>Gminy wiejskie</i>	
Mikołajki Pomorskie	92
Stary Dzierzgoń	186
Stary Targ	141

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

508

**Powierzchnia powiatu sztumskiego z podziałem
na gminy (stan na 31.12.2008r.)**

Sztum	Dzierzgoń
Mikołajki Pomorskie	Stary Dzierzgoń
Stary Targ	

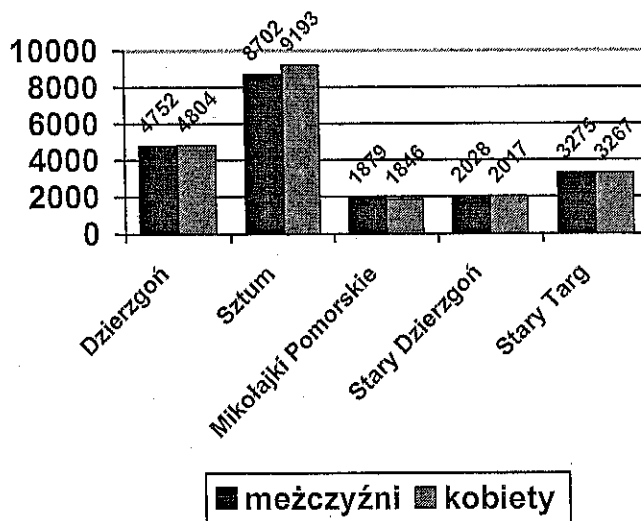
Powiat sztumski zamieszkuje 41,8 tys. mieszkańców (tabela 2), w związku z czym zalicza się go do jednego z najmniej zaludnionych obszarów województwa pomorskiego. Na 1 km² przypada w powiecie 57 osób.

Tabela 2. Ludność powiatu sztumskiego na koniec 2007r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność
Powiat sztumski	41763
<i>Gminy miejsko-wiejskie</i>	
Dzierzgoń	9556
w tym miasto	5595
Sztum	17895
w tym miasto	9889
<i>Gminy wiejskie</i>	
Mikołajki Pomorskie	3725
Stary Dzierzgoń	4045
Stary Targ	6542

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ludność w powiecie sztumskim z podziałem na mężczyzn i kobiety (stan na 31.12.2007r.)

Na 100 mężczyzn w powiecie przypadają 102 kobiety. W województwie pomorskim wskaźnik ten wynosi 106.

1.2 Samorządy gminne

W skład powiatu sztumskiego wchodzi dwie gminy miejsko-wiejskie (Dzierzgoń, Sztum) oraz trzy gminy wiejskie (Mikołajki Pomorskie, Stary Dzierzgoń, Stary Targ (tabela 3). Największą powierzchnię zajmuje gmina wiejska Stary Dzierzgoń - 186 km², najmniejszą zaś wśród gmin powiatu jest miasto Dzierzgoń - 4 km². Pod względem liczby mieszkańców pierwszą pozycję w powiecie sztumskim zajmuje gmina miejsko-wiejska Sztum - 17,9 tys. mieszkańców. Drugą gminą pod względem liczby mieszkańców jest gmina miejsko-wiejska Dzierzgoń - 9,6 tys. Najmniejsza liczba mieszkańców znajduje się na terenie gminy wiejskiej Mikołajki Pomorskie - 3,7 tys. Najbardziej zaludnionym obszarem powiatu sztumskiego jest teren miasta Sztum - 2154 osób na 1 km². Wśród obszarów wiejskich największe zaludnienie występuje na terenie gminy Stary Targ - 46 osób na 1 km². Najmniej zaludnionym obszarem jest gmin Stary Dzierzgoń - 22 osoby na 1 km².

Tabela 3. Podstawowe informacje o gminach powiatu sztumskiego (31.12.2007r.)

Powiat Gminy	Powierzchnia w km ²	Sołectwa	Miejscowości wiejskie	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
				ogółem	w tym kobiety	na 1 km ²	
SZTUMSKI	731	73	166	41763	21127	57	102
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE							
Dzierzgoń	127	12	30	9556	4804	73	101
miasto Dzierzgoń	4	-	-	5595	2866	1435	105
Sztum	176	18	33	17895	9193	99	106
miasto Sztum	5	-	-	9889	5198	2154	111
GMINY WIEJSKIE							
Mikołajki Pomorskie	92	14	19	3725	1846	41	98
Stary Dzierzgoń	186	15	43	4045	2017	22	99
Stary Targ	141	14	41	6542	3267	46	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na jeden km² w powiecie przypada 57 osób, przy średniej dla województwa pomorskiego 121 osób. Gęstość zaludnienia w Polsce wynosi 124 osoby na 1 km². Jak wynika z powyższego obszar powiatu sztumskiego jest słabo zaludniony.

1.3. Sytuacja demograficzna

Do najistotniejszych czynników determinujących rozwój społeczno-gospodarczy na poziomie powiatu należy sytuacja demograficzna. Na użytek niniejszego opracowania rozumieć przez nią należy strukturę ludności według wieku i płci oraz podstawowe procesy ruchu naturalnego oraz migracyjnego. Konfiguracja powyższych czynników decyduje oraz decydować będzie o przyszłej dynamice ludności na obszarze powiatu sztumskiego.

Ludność powiatu sztumskiego stanowi 2% wszystkich mieszkańców województwa pomorskiego. Powiat sztumski jest na 6 miejscu pod względem liczby mieszkańców wśród powiatów podregionu starogardzkiego.

Tabela 4. Rozkład ludności powiatu sztumskiego ze względu na wiek na przestrzeni ostatnich lat

Lata	0-2	3-6	7-12	13-15	16-18	19-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 i więcej
2006	680	963	1573	963	1025	2383	1586	2816	2963	2942	653	2607
2007	1456	1853	3182	1942	2056	4848	3332	5650	5803	6147	1385	4109
Lata	0-2	3-6	7-14	15-17	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 i więcej	
2008	1489	1840	4361	2012	1414	7500	5674	5678	6212	1511	4085	

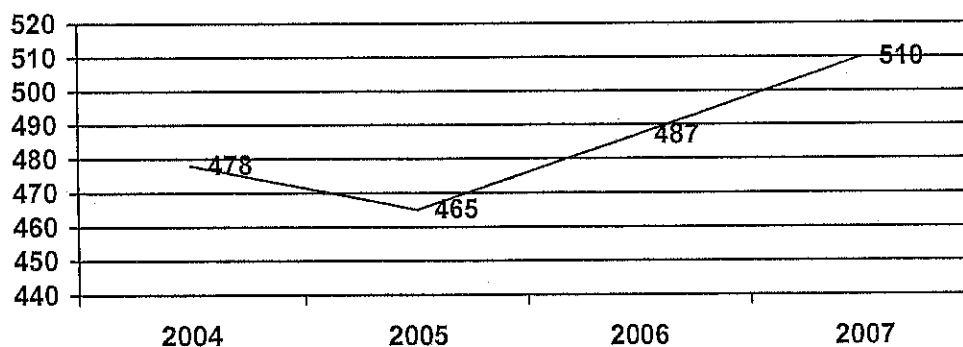
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jak obrazuje powyższa tabela najwięcej osób zamieszkujących teren powiatu jest w wieku 19-24. Kolejno osoby w wieku 40-49. W 2007 największą grupę stanowiły osoby w wieku 60-64.

Na terenie powiatu sztumskiego odnotowuje się dodatni przyrost naturalny. Wartość tego wskaźnika dla całego powiatu w liczbach bezwzględnych wynosi 95 i poza nowodworskim i malborskim jest najniższy w województwie pomorskim.

Spadek liczby ludności na terenie powiatu sztumskiego na przestrzeni ostatnich kilku lat, pomimo dodatniego przyrostu naturalnego, spowodowany jest ujemnym saldem migracji (tabela 5). Wiele osób wyjeżdża w celu poszukiwania pracy i to zarówno do większych miast, jak i do krajów Unii Europejskiej.

Urodzenia w Powiecie Sztumskim

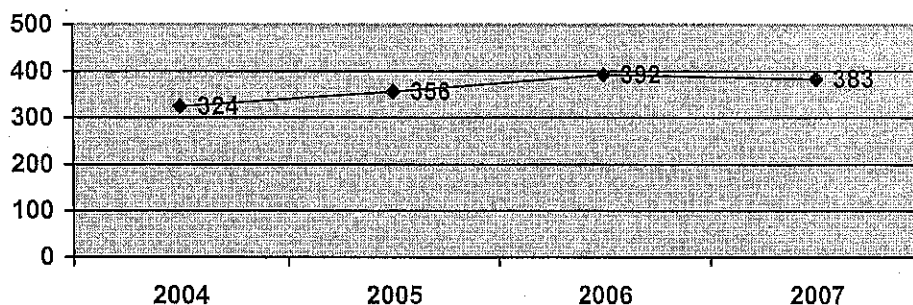

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2004	478	243	235
2005	465	239	226
2006	487	265	222
2007	510	285	225

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z powyższej tabeli wynika, iż od roku 2004 rodzi się więcej dzieci płci męskiej, aniżeli żeńskiej.

Zgony w Powiecie Sztumskim

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2004	324	190	134
2005	356	203	153
2006	392	223	169
2007	383	219	164

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2007 roku odnotowano niższą liczbę zgonów, niż w roku 2006. Więcej było zgonów mężczyzn aniżeli kobiet.

Na liczbę ludności ma wpływ ujemne saldo migracji. Najmniejsze ujemne saldo wystąpiło w 2004 roku (tabela 5). W krajach o rozwiniętej gospodarce, zmniejszanie się liczby mieszkańców spowodowane migracją jest uznawane za zjawisko negatywne, ze względu na potrzeby i możliwości rozwojowe. Osoby decydujące się na migrację czynią to w większości z przyczyn ekonomicznych.

W 2007 roku odnotowano zmniejszenie ujemnego salda migracji oraz w stosunku do lat poprzednich nastąpił większy napływ ludności.

Tabela 5. Migracje ludności na pobyt stały

Lata	Napływ	Odpływ	Saldo migracji
2003	453	627	-174
2004	550	607	-57
2005	545	712	-167
2006	576	818	-242
2007	665	866	-201

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura ludności pod względem wieku ma duże znaczenie ekonomiczne. Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.

Tabela 6. Struktura ludności

<i>Ludność w wieku</i>	<i>ogółem</i>	<i>w tym kobiety</i>
przedprodukcyjnym	9702	4679
Produkcyjnym	27215	13086
Poprodukcyjnym	4859	3372

Źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku "Biuletyn Statystyczny Województwa Pomorskiego, III kwartał 2008r."

Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają w powiecie sztumskim 53 osoby w wieku nieprodukcyjnym (podobnie jak średnia w województwie pomorskim).

Ważną grupę wiekową mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Osoby w tej grupie wiekowej stanowiąc będą w przyszłości o możliwościach rozwojowych danego obszaru. Oni to bowiem tworzyć będą przyszły rynek pracy na terenie powiatu. Od liczby ludności w tym wieku zależy również wielkość bazy oświatowej w powiecie. Dotyczy to w przypadku powiatów szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

Tabela 7. Struktura ludności w powiecie sztumskim na przestrzeni lat 2005-2008

Lata	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
2005	10295	26841	4750
2006	10022	27040	4761
2007	9776	27161	4826
III kw. 2008	9702	27215	4859

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie powiatu występuje wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. W 2005 roku obszar powiatu zamieszkiwało 4750 osób w tym wieku, natomiast na koniec trzeciego kwartału 2008 roku mieszkańców w tej grupie wiekowej było 4859 (tabela 7). Świadczy to o starzeniu się mieszkańców powiatu.

2. Lokalny rynek pracy

2.1. Struktura i dynamika zatrudnienia

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 grudnia 2007r. wynika, iż w powiecie sztumskim pracowało około 5,4 tys osób.

Na przestrzeni ostatnich lat w powiecie sztumskim podobnie jak na obszarze całego kraju można zauważyć dwa trendy na rynku pracy. Do roku 1997 liczba zatrudnionych poza rolnictwem stale rosła. Po roku 1998 nastąpił gwałtowny spadek liczby zatrudnionych. Od roku 2005 nastąpił wzrost liczby zatrudnionych.

Pracujący (wg faktycznego miejsca pracy, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych) według powiatów w 2006r.- stan w dniu 31.XII

Pracujący na 1000 ludności:

Tabela 8. Pracujący ogółem wg gmin (w osobach) na przestrzeni lat 2004-2007

wyszczególnienie	Lata			
	2004	2005	2006	2007
powiat sztumski	4790	4814	5299	5417
Gmina Dzierzgoń	979	909	1161	1137
w tym miasto Dzierzgoń	882	823	1066	1042
Gmina Sztum	3062	3123	3267	3355
w tym miasto Sztum	2332	2371	2482	2522
gmina Mikołajki Pomorski	192	187	200	195
gmina Stary Dzierzgoń	176	175	187	215
gmina Stary Targ	381	420	484	515

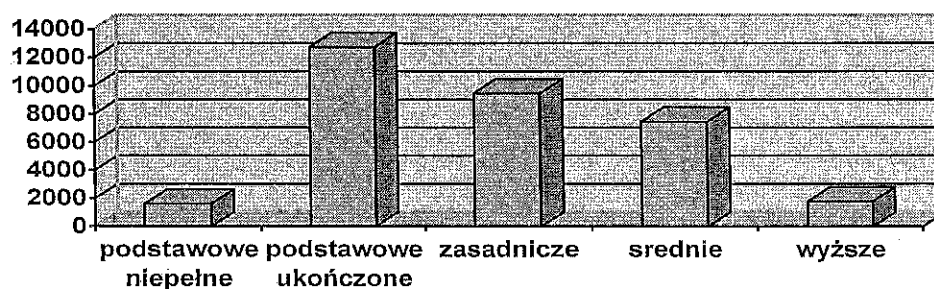
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największy wzrost liczby pracujących w powiecie w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w roku 2006 (o 485 osób). Najwięcej osób pracuje w gminie i mieście Sztum, kolejno w gminie i mieście Dzierzgoń, najmniej w gminie wiejskiej Mikołajki Pomorskie.

2.2. Wykształcenie

Wykształcenie społeczeństwa jest jednym z kluczowych czynników rozwojowych powiatu. Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu jest cechą charakteryzującą mieszkańców danego regionu i ważną w procesie rozwoju gospodarczego. Jednym z podstawowych obszarów, w których poziom wykształcenia mieszkańców danego obszaru ma duże znaczenie jest poziom bezrobocia. Wynika to z faktu, że wśród osób bezrobotnych na terenie powiatu sztumskiego najmniejszą liczbę stanowią osoby z wykształceniem wyższym a największą mieszkańcy z wykształceniem podstawowym i zawodowym, co obrazuje tabela nr 9.

Poziom wykształcenia mieszkańców Powiatu Sztumskiego

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Gdańsk 2008

Tabela 9. Ludność poszczególnych gmin według poziomu wykształcenia

wyszczególnienie	poziom wykształcenia				
	wyższe	średnie	zasadnicze	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone
Dzierżgoń obszar miejski	346	1720	2156	2927	399
Dzierżgoń obszar wiejski	62	511	841	1430	209
Sztum obszar miejski	812	2852	2149	2206	243
Sztum obszar wiejski	270	1121	1838	2389	270
Mikołajki Pomorskie	120	492	816	1353	163
Stary Dzierżgoń	85	469	881	1546	292
Stary Targ	139	803	1617	2317	243

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Gdańsk 2008

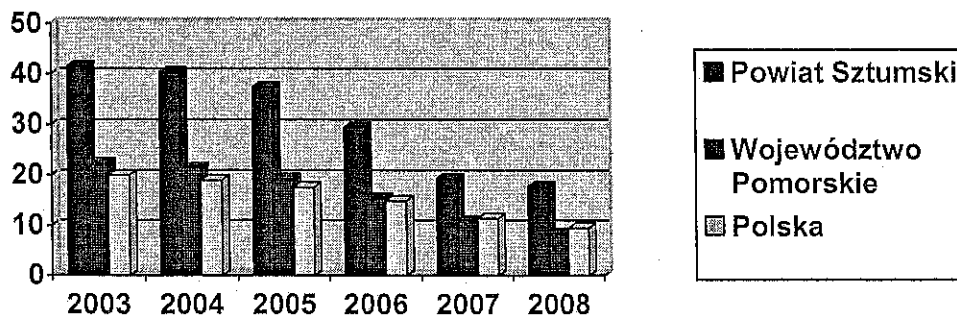
Przeważająca grupa mieszkańców powiatu posiada wykształcenie podstawowe. Niski poziom wykształcenia mieszkańców powiatu przyczynia się do wysokości stopy bezrobocia. Wynika to z faktu, że osoby o niższym wykształceniu mają mniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia. Niebagatelne znaczenie mają tu zatem przekwalifikowania i kursy z zakresu przygotowania zawodowego organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy, ukierunkowane na gminy gdzie poziom wykształcenia podstawowego i zawodowego jest największy.

Obszar powiatu zamieszkują głównie osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym. Zjawisko to jest bardzo typowe dla grup społecznych zamieszkujących tereny wiejskie.

2.3. Bezrobocie

Od roku 2003 liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sztumie z/s w Dzierzgoniu spadała, jednakże od listopada 2008r. liczba bezrobotnych rośnie, co ma związek z trwającym kryzysem gospodarczym.

Bezrobocie w Powiecie Sztumskim na tle województwa pomorskiego i kraju w latach 2003-2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i PUP

W powiecie sztumskim wg stanu na dzień 30 kwietnia 2009r. zarejestrowanych było 2992 osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia wynosiła 23,4%.

Tabela 10. Stopa bezrobocia w okresie 30.IX.2008 - 30.IV.2009r.

Lp.	stan na dzień	Powiat sztumski	Woj. pomorskie	Polska
1.	30.IX.2008r.	16,5%	8%	8,9%
2.	31.X.2008r.	15,9%	7,8%	8,8%
3.	30.XI.2008r.	16,3%	7,9%	9,1%
4.	31.XII.2008r.	17,7%	8,4%	9,5%
5.	31.I.2009r.	20,8%	9,4%	10,5%
6.	28.II.2009r.	22,5%	10,1%	10,9%
7.	31.III.2009r.	23,1%	10,5%	11,2%
8.	30.IV.2009r.	23,4%	10,3%	11%

Źródło: strona internetowa Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku

Z powyższej tabeli wynika, iż w okresie listopad 2008 - luty 2009r. stopa bezrobocia w Polsce rosła, podobnie jak w województwie pomorskim, natomiast od

miesiaca marca br. w Polsce nieznacznie maleje, a w województwie pomorskim od kwietnia br. W powiecie sztumski bezrobocie od listopada 2008r. stale wzrasta.

Tabela 11. Osoby zarejestrowane na terenie działania PUP w latach 2006-2008

Lata	Miasto i Gmina Dzierżgoń			Miasto i Gmina Sztum			Stary Dzierżgoń			Mikołajki Pomorskie			Stary Targ		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Zarejestrowani	867	642	510	1304	789	817	419	268	197	414	217	206	732	383	380
W tym kobiety	637	472	372	789	516	523	281	198	148	240	152	135	488	294	263
Nie posiadający prawa do zasiłku	703	490	383	1013	574	587	369	222	157	345	157	154	642	303	290
Do 25 roku życia	182	168	125	295	222	190	120	79	43	85	50	43	166	119	98
Długotrwale bezrobotne	603	360	267	811	356	310	317	174	110	298	119	87	532	215	182
Powyżej 50 roku życia	124	102	93	242	161	151	54	34	37	79	32	33	133	48	60
Bez kwalifikacji zawodowych	337	262	212	521	308	298	178	116	81	193	103	105	350	170	186

Źródło: Sprawozdania PUP w Sztumie z/s w Dzierżgoniu

Analizując grupy zarejestrowanych osób stwierdzić można, iż kobiety w każdym okresie stanowią większość zarejestrowanych. Ilość bezrobotnych w wieku do 25 roku życia od 2006 do 2008 malała. Zarejestrowani bez kwalifikacji zawodowych stanowią znaczną grupę bezrobotnych, szczególnie w gminach wiejskich.

Struktura bezrobotnych na dzień 31.01.2009r. przedstawia się następująco:

- 63% stanowią kobiety,
- 73% bezrobotnych nie posiada prawa do zasiłku,
- 23% bezrobotnych, to ludzie młodzi do 25 roku życia,
- 18% bezrobotnych, to ludzie powyżej 50 roku życia,
- 43% bezrobotnych nie posiada kwalifikacji zawodowych,
- 42% to osoby długotrwale bezrobotne,
- 3% to osoby niepełnosprawne.

Biorąc pod uwagę sytuację poszczególnych grup wiekowych i zawodowych na rynku pracy w województwie pomorskim ich sytuacja przedstawia się następująco:

- szczególnie trudna sytuacja grupy wiekowej powyżej 50 roku życia (brak popytu na ten segment pracowników), dotyczy szczególnie tych osób, które nie są gotowe do mobilności;
- spore problemy w zatrudnieniu grupy wiekowej do 25 lat;
- stosunkowo dobre perspektywy zatrudniania mają osoby wykazujące się znajomością języków obcych oraz umiejętnością dobrego posługiwania się komputerem;
- zauważalny jest zbyt powolny napływ na rynek pracy osób o wykształceniu politechnicznym. (Źródło: Pomorskie Obserwatorium Rynku Pracy, Raport kwartalny 2/2007; wersja rozszerzona).

Podobna sytuacja występuje na sztumskim rynku pracy. Wynika z niej, iż szczególne działania należy skierować do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Poważnym problemem jest utrzymujące się bezrobocie wśród kobiet.

Niekorzystnym zjawiskiem są niskie kwalifikacje lub ich brak wśród osób bezrobotnych, gdyż aż 43% zarejestrowanych osób bezrobotnych nie posiada kwalifikacji, co znacznie utrudnia im znalezienie się na rynku pracy.

W 2008 roku zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy 4887 osób bezrobotnych, z czego 2966 osób, to bezrobotne kobiety. W tymże roku z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 5076 osób bezrobotnych, z czego kobiety stanowiły 3157 osób.

Tabela 12. Powody odpływu z bezrobocia w roku 2008 oraz I-V 2009r.

Lp.	Powód wyłączenia z ewidencji	2008	2009
1.	Podjęcie pracy	1915	725
2.	Nie potwierdzenie gotowości do pracy	1570	513
3.	Dobrowolnej rezygnacji	208	124
4.	Rozpoczęcie szkolenia	107	27
5.	Rozpoczęcie stażu	234	152
6.	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	186	12
7.	Podjęcie nauki	7	0
8.	Ukończenia 60/65 roku życia	5	0
9.	Nabycia praw emerytalnych lub rentowych	41	10
10.	Nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	6	2
11.	Rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	493	63
12.	Innych	303	32

Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Sztumie z/s w Dzierzgoniu

Od stycznia 2009r. do końca maja 2009r. liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 2443, z czego 1116 kobiet, w tym okresie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 1649 osób. Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej osób wyłączono z ewidencji z powodu podjęcia pracy oraz nie potwierdzenia gotowości do pracy, kolejno rozpoczęcia stażu. Wśród tej grupy osób brak osób wyłączonych z powodu podjęcia nauki i ukończenia 60/65 roku życia.

W celu określenia kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na terenie powiatu sztumskiego Powiatowy Urząd Pracy w Sztumie z/s w Dzierzgoniu przygotował „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sztumskim w 2008r”.

Opracowanie umożliwia stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym.

Do zawodów nadwyżkowych zalicza się te zawody, gdzie liczba ofert pracy w danym zawodzie jest niższa liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP poszukujących pracy w tym zawodzie w analizowanym czasie.

W roku 2008 w PUP w Sztumie z/s w Dzierzgoniu zanotowano 46 zawodów nadwyżkowych, m.in.: szwaczka, stolarz meblowy, tokarz, cukiernik, zbrojarz, mechanik samochodów osobowych, fryzjer, krawiec, handlowiec, terapeuta zajęciowy, nauczyciel języka obcego.

Wartość deficytową przyjmują te zawody, w których w 2008r. zgłoszono więcej ofert pracy niż liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP poszukujących pracy w tym zawodzie.

Analizując rok 2008 występowały zawody max deficytowe, czyli takie, na które było zapotrzebowanie, ale w rejestrze osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Sztumie z/s w Dzierzgoniu nie było odpowiednich osób bezrobotnych. Zawodów tych było 33. Do zawodów tych zaliczamy m.in.: inżynier sprzedaży, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, archiwista, technik telekomunikacji, technik informatyk, technik urządzeń audiowizualnych, asystentka stomatologiczna, animator kultury, intendent, rejestratorka medyczna, brukarz.

Jednym z najważniejszych problemów osób bezrobotnych jest ich wykształcenie. Dużą grupę bezrobotnych stanowią bowiem osoby bez zawodu i jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych, z przewagą płci żeńskiej. Problemem jest również fakt, że wykształcenie i kwalifikacje znacznej części bezrobotnych nie

przystają do aktualnych potrzeb gospodarki, przy czym nie dotyczy to tylko osób kończących szkoły kilkanaście lat temu, ale również wiedza i kwalifikacje absolwentów z ostatnich lat wykazują niedostosowanie do wymogów popytu na pracę. Przyczynami występowania deficytu lub nadwyżki w grupach zawodowych mogą być między innymi:

- brak wymaganych kwalifikacji lub za wysokie kwalifikacje,
- brak dodatkowych umiejętności, uprawnień,
- brak znajomości języka obcego,
- wysokie wymagania pracodawcy w stosunku do miejsca pracy (osoba z niskimi kwalifikacjami nie zostanie przyjęta, a z wysokimi nie chce wykonywać danej pracy),
- brak powstawania większych zakładów pracy o różnorodnym profilu działalności.

Najbardziej popularnymi formami aktywizacji stosowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Sztumie z siedzibą w Dzierzgoniu są:

- prace interwencyjne,
- przygotowania zawodowe w miejscu pracy,
- staż,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- szkolenia,
- roboty publiczne.

3. Pomoc społeczna

3.1. Informacje ogólne

Jednostką organizacyjną pomocy społecznej na poziomie powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Sztumie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania powiatu (własne i z zakresu administracji rządowej) w zakresie pomocy społecznej. Jako powiatowa jednostka organizacyjna obejmuje swoim zasięgiem całość problematyki pomocy

społecznej, polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych na obszarze powiatu sztumskiego.

PCPR w Sztumie zatrudnia 7 osób, w tym 2 pracowników socjalnych. Oprócz tego w gestii powiatu znajduje się Całodobowa Placówka Opiekuńczo Wychowawcza zatrudniająca 25 osoby.

Zgodnie z artykułem 19 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym;
- 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;
- 5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

- 7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 8) pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy;
- 9) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 10) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 11) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 13) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 14) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 15) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 16) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 18) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej;
- 19) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zgodnie z Art. 20. do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

3.2. Infrastruktura socjalna

W skład infrastruktury socjalnej wchodzi między innymi następujące elementy: domy pomocy społecznej, domy dziecka, rodzinne domy dziecka, środowiskowe domy samopomocy, w tym: środowiskowe domy samopomocy, środowiskowe domy samopomocy, dzienne domy pomocy, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, pogotowia opiekuńcze, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, świetlice terapeutyczne i socjoterapeutyczne, świetlice środowiskowe, ogniska wychowawcze, placówki poradnictwa specjalistycznego, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty interwencji kryzysowej, mieszkania chronione, mieszkania rówieśnicze, placówki dla osób bezdomnych, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, zakłady pracy chronionej.

Tabela 13. Środowiskowy dom samopomocy w powiecie sztumskim

Lp.	Nazwa i adres domu	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący
1	Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, Czernin ul. Akacyjowa 2, 82-400 Sztum	20	MGOPS Sztum

Źródło: Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku

Z uwagi na pilną potrzebę wspierania rodzin, w których z różnych powodów pojawiają się trudności z realizacją zadań opiekuńczych i wychowawczych w powiecie sztumskim funkcjonują świetlice socjoterapeutyczne, głównie przy placówkach oświatowych. Zajęcia organizowane są dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Liczba

uczniów w grupie wynosi od 10 do 15 osób. Zajęcia odbywają się po zakończeniu lub przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych. Uczestnicy korzystają z dożywiania finansowanego ze środków pomocy społecznej.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonuje pięć ośrodków pomocy społecznej.

Są to:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie,
- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu,

Ośrodki pomocy społecznej są gminnymi jednostkami organizacyjnymi powołanymi na mocy ustawy o pomocy społecznej do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Są to zarówno zadania zlecone przez administrację rządową jak i zadania własne gminy określone w ustawie o pomocy społecznej. Zadania zlecone wykonywane są zgodnie z ustaleniami wojewody, natomiast zadania własne realizowane są zgodnie z uchwałami rady gminy.

Przedmiotem działania ośrodków pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc udzielana jest osobom i rodzinom z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, alkoholizmu i narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Udzielane świadczenia przez ośrodki pomocy mają formę zasiłków pieniężnych, pomocy rzeczowej, schronienia, posiłku, ubrania osobom tego pozbawionym, świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania, pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne, sprawianie pogrzebu, opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne, a także cały wachlarz form pomocy pozamaterialnej w ramach pomocy socjalnej.

Praca socjalna jest rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Zadania pomocy społecznej wykonywane są przez zatrudnionych w ośrodkach wykwalifikowanych pracowników socjalnych.

Ośrodek „Agape” w Sztumie rozpoczął swoją działalność we wrześniu 2006 roku. Służy do całodobowej pomocy stacjonarnej kobietom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz bezdomnym. Zamierzenia Ośrodka „Agape” są następujące: zabezpieczenie bytowo socjalne, aktywizacja bytowa kobiet w kryzysie, usamodzielnienie i powrót do społeczeństwa, udzielenie schronienia oraz wsparcia emocjonalnego kobietom zgłaszającym się do placówki, uregulowanie sytuacji socjalno-bytowej poprzez współpracę klientek z pracownikiem socjalnym placówki, konsultacje klientek z psychologiem i pedagogiem placówki, uczestnictwo klientek w cyklach zajęć wspierająco-aktywizujących.

Ośrodek „Agape” w Sztumie realizuje od 01.09.2006r. zadanie powiatu z zakresu pomocy społecznej - prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Główny celem jest stworzenie kompleksowego systemu pomocy osobom w kryzysie. Pomoc odbywa się na wielu płaszczyznach, m.in.: profilaktyka, całodobowy telefon zaufania, interwencyjny zespół wyjazdowy, interwencyjne miejsca stacjonarne, miejsca hotelowe.

W 2007 roku kompleksową pomocą instytucjonalną i psychologiczną objętych było 16 osób z terenu powiatu sztumskiego, w 2008 - 5 osób.

Warsztat Terapii Zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja przez Warsztat celu, o których mowa powyżej odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniach zawodowych lub podjęcie pracy.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego.

Czas trwania zajęć w warsztacie wynosi nie więcej niż 7 godzin dziennie i 35 godzin tygodniowo.

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonuje 1 Warsztat Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie. W zajęciach organizowanych przez warsztat uczestniczą 22 osoby niepełnosprawne z terenu powiatu sztumskiego. 17 uczestników posiada orzeczenie o niepełnosprawności ze stopniem znacznym, 5 ze stopniem umiarkowanym.

W 2008 roku 5 osób opuściło Warsztat Terapii Zawodowej, w tym 2 z powodu podjęcia pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej.

Tabel 14. Rodzaje niepełnosprawności, płeć oraz liczba osób w danej grupie schorzeń

L.p.	Rodzaj schorzenia	Ilość osób	Kobiety	Mężczyźni
1.	Niedorozwój umysłowy	22	13	9
2.	Schizofrenia	1	X	1
3.	Zespół Downa	3	2	1
4.	Mózgowe Porażenie Dziecięce	3	2	1
5.	Epilepsja	5	3	2
6.	Małogłowie	1	1	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Sprawozdaniu z realizacji programu rehabilitacji zawodowej, ogólnej i społecznej uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w okresie sprawozdawczym za 2008r.

Tabela 15. Uczestnicy wg miejsca zamieszkania (stan na 31.05.2009r.)

Gmina	Liczba uczestników
Dzierzgoń	0
Sztum	13
Mikołajki Pomorskie	0
Stary Dzierzgoń	0
Stary Targ	9

Większość osób niepełnosprawnych uczestniczących w WTZ zamieszkuje gminę i miasto Sztum, kolejno gminę Stary Targ. Nie ma w Warsztacie osób pochodzących z terenów innych gmin powiatu, bardziej oddalonych od Koniecwałdu z powodu utrudnionego dojazdu. Wśród nowoprzyjmowanych uczestników Warsztatu większość pochodzi z terenu gminy Stary Targ, co jest wynikiem dobrej współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Starym Targu.

Warsztat Terapii Zajęciowej został powołany Uchwałą nr 1/1999 Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.

Zajęcia terapeutyczne odbywają się w 6 pracowniach:

1. pracowni gospodarstwa domowego,
2. pracowni artystycznej - haftu,
3. pracowni artystycznej - tkackiej,
4. pracowni gospodarczo - przyrodniczej,
5. pracowni ruchowej,
6. pracowni dydaktyczno - stolarskiej.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie stwarza możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. W pracy terapeutycznej stosowane są różne metody i techniki, np.:

- instruktaż słowny,
- demonstracja, pokaz, nauka przez naśladownictwo,
- wykonywanie wyrobów użytkowych wg projektu, wzoru, szablonu,
- przygotowywanie posiłków wg przepisów kulinarnych i z własnej inicjatywy,
- podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- terapia ruchem i zajęcia sportowe, ćwiczenia ogólnousprawniające,
- arteterapia,
- trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej,
- trening umiejętności społecznych,
- trening ekonomiczny,
- praca z komputerem.

Dom Dziecka „Młodych Orląt” w Dzierzgoniu jest całodobową placówką opiekuńczo- wychowawczą typu socjalizacyjnego, organizującą opiekę i wychowanie dla dzieci i młodzieży pozbawionych trwale lub okresowo opieki rodziny własnej. Zintegrowane działania Domu skupiają się na jak najszybszym powrocie dziecka

do rodziny naturalnej, a jeżeli jest to niemożliwe podejmuje działania w celu zabezpieczenia innych form opieki zastępczej.

Celem placówki jest stworzenie uczestnikom systemu wsparcia społecznego poprzez zaspokojenie ich potrzeb społecznych, edukacyjnych i bytowych ukierunkowanych na podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności do samodzielnego życia.

Placówka jest jednostką budżetową podległą powiatowi.

W strukturze organizacyjnej placówka tworzy następujące formy opieki:

- opiekę całkowitą dla wychowanków, którzy z różnych przyczyn nie mogą pozostawać pod opieką rodziny,
- grupę usamodzielnienia dla wychowanków,
- ośrodek wsparcia dziecka i rodziny.

Limit miejsc w Domu Dziecka wynosi 40, w tym w Grupie Usamodzielnienia 10 wychowanków.

Do Grupy Usamodzielnienia może być kierowany wychowanek, który ukończył 15 lat i realizuje obowiązek szkolny. W 2007 roku Powiat Sztumski zakupił samodzielne mieszkanie w Dzierzgoniu dla wychowanków wchodzących w skład Grupy Usamodzielnienia. Wychowankowie pod opieką wychowawczą i pedagogiczną zdobywają tam umiejętności niezbędne do dorosłego życia. Z opinii wychowawców placówki, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych i innych osób współpracujących z placówką wynika, iż model Grupy Usamodzielnienia w powyższym mieszkaniu sprawdza się, praca wychowawcza z dziećmi przynosi efekty, natomiast atmosfera w tymże mieszkaniu sprzyja samopoczuciu wychowankom.

Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny organizuje i prowadzi działalność diagnostyczno- konsultacyjną, której celem jest poradnictwo rodzinne dla rodzin naturalnych i zastępczych. W szczególności Ośrodek wspiera poprzez:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wynikających z wychowywania i ze sprawowania opieki nad dzieckiem,
- poradnictwo i terapię,
- pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Placówka współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, z rodzicami dzieci, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem.

Placówka zatrudnia 25 osób, w tym 7 wychowawców zatrudnionych na podstawie ustawy karta nauczyciela, jednego pedagoga.

Obecnie Powiat Sztumski posiada zezwolenie warunkowe na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego. Placówka nie spełnia standardów zawartych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z Decyzją Nr 15/09 Wojewody Pomorskiego w obecnym budynku Domu Dziecka w Dzierzgoniu przy ul. Wojska Polskiego 3 należałoby dokonać następujących czynności: zmniejszyć liczbę wychowanków do 20, zagospodarować pomieszczenie do wypoczynku i aneksów kuchennych, pomieszczenie do zajęć terapeutycznych i pokoju gościnnego, pomieszczenie do suszenia, dokonać modernizacji łazienek i toalet oraz pokoi dla dzieci, w których brak podstawowych mebli dla każdego dziecka.

Należałoby również zatrudnić odpowiednią do standardu kadrę z kwalifikacjami, tak by zapewnić właściwą opiekę dzieciom.

Ponadto budynek Domu Dziecka nie spełnia wymagań przeciwpożarowych, m.in. należy wyposażyć budynek w instalację wodociagową przeciwpożarową z hydrantami, wymienić drzwi na spełniające wymagania odporności ogniowej, wyposażyć klatki schodowe w urządzenia zapobiegające zadymieniu.

Przeprowadzenie remontu budynku, tak by spełniał on standardy nałożone przepisami prawnymi wymaga znacznego wkładu finansowego, natomiast zmniejszenie ilości dzieci w placówce spowoduje zwiększenie kosztów utrzymania przypadającego na jednego wychowanka. W związku z powyższym należałoby przeprowadzić reorganizację tegoż systemu, poprzez zmianę siedziby placówki. Zorganizować opiekę instytucjonalną nad dziećmi w jak najmniejszych grupach (maksymalnie 14 osobowych) zlokalizowanych w domach jednorodzinnych. Przykładem jest mieszkanie usamodzielnienia przy Oś. Jagiełły 5c/15. Optymalną lokalizacją dwóch mieszkań dla dzieci będą samodzielne domy jednorodzinne o powierzchni ok. 300 m² wystarczające do zamieszkania po maksymalnie 14 dzieci. Zamieszkanie w takich domach zapewni pogodną, rodzinną atmosferę. W odróżnieniu od dużej instytucji opiekuńczej, dzieci będą uczyły się tam samodzielności.

Rodzicielstwo zastępcze

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonują **dwie zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego**. W Waplewie Wielkim funkcjonuje od dnia 1 marca 2004 roku niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza pełniąca zadania pogotowia rodzinnego (umowa o pełnienie w/w funkcji została zawarta w dniu 26 lutego 2004 roku), która z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej tzn. z dniem 1 maja 2004r., stała się zawodową niespokrewnioną z dzieckiem rodziną zastępczą o charakterze pogotowia rodzinnego. Drugie pogotowie rodzinne funkcjonuje od 1 listopada 2007r. w Dzierzgoniu.

Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka lub z tytułu świadczonej opieki i wychowania. Jeżeli umowę o pełnienie funkcji w/w rodziny zastępczej zawierają małżonkowie, wynagrodzenie przysługuje tylko jednemu z nich. Funkcji zawodowej niespokrewnionej rodziny zastępczej nie mogą pełnić osoby całkowicie niezdolne do pracy.

Do w/w rodziny zastępczej, kieruje się dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na 12 miesięcy, chyba że szczególne okoliczności wskazują na potrzebę wydłużenia tego okresu, jednak nie dłużej niż o kolejne 3 miesiące. W zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego umieszcza się nie więcej niż 3 dzieci. W/w rodzina zastępcza otrzymuje pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka.

Rodzina zastępcza, o której mowa powyżej, nie może odmówić przyjęcia dziecka w wieku do 10 lat, jeżeli zostało doprowadzone przez policję. Przyjęcie dziecka doprowadzonego przez policję może nastąpić bez zgody opiekunów prawnych w sytuacji zagrożenia dobra dziecka, a w szczególności: zagrożenia zdrowia dziecka lub życia dziecka; porzucenia dziecka; gdy nie jest możliwe ustalenie tożsamości rodziców lub miejsca ich pobytu.

O przyjęciu dziecka doprowadzonego przez policję zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego powiadamia niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin, sąd opiekuńczy oraz powiatowe

centrum pomocy rodzinie, które podejmuje jak najszybciej działania mające na celu wyjaśnienie sytuacji dziecka.

Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego otrzymują miesięczne wynagrodzenie w wysokości: 95% podstawy, tj.: 1.564,65zł, gdy pozostają w gotowości przyjęcia dziecka, 160% podstawy w chwili przyjęcia pierwszego dziecka do rodziny zastępczej, kwota ta ulega zwiększeniu o 20% podstawy, jeżeli w rodzinie przebywa w okresie dłuższym niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne lub w wieku poniżej 7 lat.

Od 1 listopada 2007r. funkcjonują **dwie zawodowe wielodzietne niespokrewnione rodziny zastępcze**. W takiej rodzinie umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci. W przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie liczego rodzeństwa liczba dzieci może się zwiększyć. Z tytułu świadczonej opieki i wychowania rodzina zastępcza otrzymuje wynagrodzenie oraz pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego dziecka. Rodzina zastępcza zobowiązana się do:

- a) umożliwiania kontaktu każdemu umieszczonemu dziecku z jego rodzicami biologicznymi i rodziną,
- b) powiadomienia Sądu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, rodziców biologicznych lub opiekunów prawnych dziecka o samowolnym opuszczeniu przez dziecko rodziny zastępczej,
- c) współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, informowaniu o istotnych sprawach dotyczących dziecka, w szczególności o: stanie jego zdrowia, postępach w nauce, trudnościach wynikających z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przerwie w sprawowaniu osobistej opieki nad dzieckiem oraz osobie lub instytucji, która w tym czasie sprawuje opiekę,
- d) umożliwiania osobom upoważnionym sprawowania nadzoru nad przebiegiem opieki i wychowania każdego dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- e) przyjmowania dzieci tylko z terenu powiatu sztumskiego.

Dodatkowo 15 grudnia 2007r. na terenie powiatu sztumskiego zostały utworzone **dwie zawodowe specjalistyczne niespokrewnione rodziny zastępcze**. Rodziny te opiekują się dziećmi niepełnosprawnymi lub niedostosowanymi społecznie, które funkcjonują na podobnych warunkach jak wielodzietne zawodowe rodziny zastępcze.

Zawodowe rodziny zastępcze w powiecie sztumskim otrzymują wynagrodzenie za sprawowanie osobistej opieki nad dziećmi w wysokości 120% kwoty zwanej podstawą (1976,40zł brutto). Zgodnie z przepisami prawnymi wynagrodzenie nie może być niższe niż 95% podstawy, i nie wyższe niż 160% podstawy (2.635,20zł).

3.3. Rodzaje świadczeń

Zgodnie z Art. 36. Ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

- 1) świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców;
- 2) świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo-wychowawczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wykonuje świadczenia wynikające z zadań własnych i zadań zleconych przez administrację rządową.

Udzielone świadczenia z tytułu zadań własnych można podzielić na pomoc mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem oraz świadczenia na rzecz rodzin zastępczych.

Pomoc pieniężna rodzinie zastępczej udzielana jest zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzin zastępczych. Pomoc ta ustalana jest procentowo od podstawy, która wynosi 1647zł i jest różna w zależności od wieku dziecka, stanu zdrowia oraz czy jest to dziecko

niedostosowane społecznie, jeżeli wykazuje ono przejawy demoralizacji w rozumieniu ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Aktualnie kwota ta wynosi od 658,80zł do 1405,80 na dziecko.

O ile wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych zachęcają do pełnienia tej funkcji, o tyle świadczenia otrzymywane na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci, w opinii rodzin są niewystarczające i nie są instrumentem do pozyskiwania nowych kandydatów.

Tabela 16. Świadczenia z tytułu pomocy mającej na celu usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem (zadania własne powiatu)

Wychowankowie z rodzin zastępczych							
2007					2008		
Lp.	Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	6	6	24 089	10	10	42 818
2.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	27	235	114 148	24	299	145 809
3.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	10	10	29 594	11	11	30 799
4.	Praca socjalna	11	x	x	19	x	x

Źródło: Sprawozdania PCPR Sztum

Tabela 17. Świadczenia z tytułu pomocy mającej na celu usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem (zadania własne powiatu)

Wychowankowie z całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych							
2007					2008		
Lp.	Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	4	4	25 462	6	6	34 586
2.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	12	91	47 182	9	72	33 774
3.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	2	2	9 752	4	4	6 963
4.	Praca socjalna	8	x	x	5	x	x

Źródło: Sprawozdania PCPR Sztum

Tabela 18. Świadczenia z tytułu pomocy mającej na celu usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem (zadania własne powiatu)

Wychowankowie z młodzieżowych ośrodków szkolno-wychowawczych							
2007					2008		
Lp.	Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0	0	0	0	0
2.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	2	8	4355	0	0	0
3.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	0	0	0	0	0	0
4.	Praca socjalna	0	x	x	0	x	x

Źródło: Sprawozdania PCPR Sztum

Świadczenia z tytułu pomocy mającej na celu usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem udzielane były przez PCPR w roku 2007 i 2008 w większości wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze. Pomoc tym osobom była udzielana głównie na kontynuowanie nauki. Była to pomoc w formie pieniężnej. Innymi formami pomocy były: pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Pozostałe grupy osób, które korzystały z pomocy to osoby opuszczające całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, w 2007 roku było 26 takich osób, w 2008r. - 24 osoby. Znacznie zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy na kontynuowanie nauki, co oznacza, że pełnoletni wychowankowie opuszczający domy dziecka niechętnie podejmują dalszą naukę.

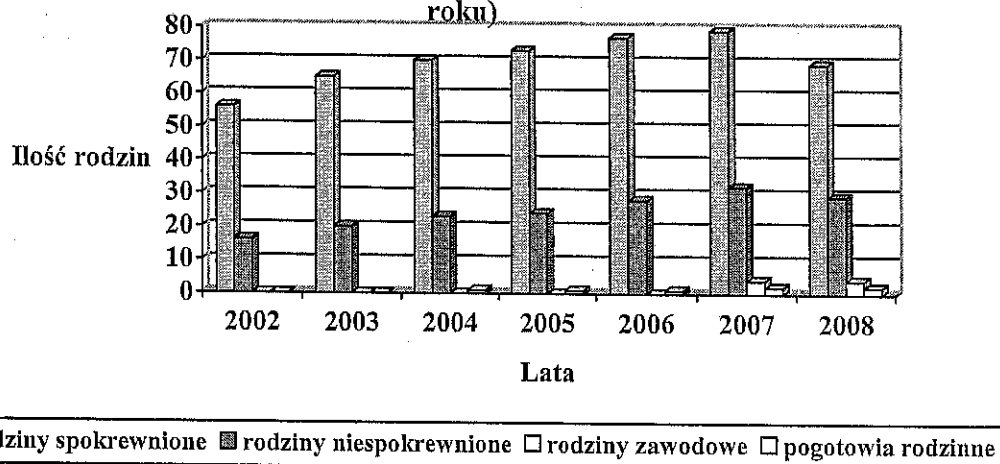
Głównym problemem pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo- wychowawcze jest brak mieszkania, często nie mogą oni wrócić do rodziny biologicznej, a powiat sztumski nie zapewnia im mieszkań chronionych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rodziny zastępcze dzielą się na:

- 1) spokrewnione z dzieckiem,
- 2) niespokrewnione z dzieckiem,
- 3) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
 - a) wielodzietne,
 - b) specjalistyczne,

c) o charakterze pogotowia rodzinnego.

Stan rodzin zastępczych na przestrzeni lat 2002-2008 (w ciągu roku)

Jak obrazuje powyższy wykres liczba rodzin zastępczych w powiecie sztumskim od roku 2002 do 2007 zwiększała się, głównie dotyczyło to rodzin zastępczych spokrewnionych. W 2008 roku zmalała ilość rodzin zastępczych, zostały rozwiązane 3 rodziny niespokrewnione, z powodu nieprawidłowego wywiązywania się z pełnionej funkcji oraz 10 rodzin spokrewnionych, przyczyną rozwiązania był przede wszystkim brak przesłanek do dalszej potrzeby funkcjonowania rodziny. Rodziny zastępcze spokrewnione stanowią zdecydowaną większość- 68% wszystkich rodzin zastępczych.

Tabela 19. Rodziny zastępcze

Lp.	Wyszczególnienie	2007			2008		
		Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Rodziny zastępcze ogółem	111	2199	1 725 743	98	2499	1 418 832
2.	Rodziny spokrewnione	79	1117	855 289	69	1087	725 415
3.	Rodziny niespokrewnione	32	1082	870 454	29	1412	693 417

Źródło: Sprawozdania PCPR Sztum

Rodzaj i wysokość udzielonych świadczeń w 2008r.:

- a) pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – pomocą objęto 201 dzieci na łączną kwotę 1 404 538zł.
- b) jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej – pomocą objęto 31 dzieci, ogólna wysokość pomocy 16 721zł,
- c) wynagrodzenie zawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych – 149 107zł,
- d) jednorazowa pomoc losowa - 2 469zł.

Analizując wypłacaną pomoc finansową w latach 2007-2008 należy zauważyć, iż w roku 2008 wzrosła kwota wypłaconych wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych, co spowodowane było, tym iż rodziny zawodowe zostały utworzone pod koniec 2007 roku.

Tabela 20. Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych

Lp.	Wyszczególnienie	2007		2008	
		Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci, które opuściły rodziny zastępcze	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci, które opuściły rodziny zastępcze
1.	Rodziny zastępcze ogółem	212	18	201	17
2.	Rodziny spokrewnione	111	7	91	9
3.	Rodziny niespokrewnione	101	11	75	8

Źródło: Sprawozdania PCPR Sztum

Dzieci, które opuściły rodziny zastępcze w 2007r.:

- a) spokrewnione – 7 dzieci: powróciło do rodziny naturalnej – 6 dzieci (sąd rozpatrzył pozytywnie wnioski rodziców biologicznych o powrót dziecka do rodziny naturalnej), umieszczone w innej rodzinie zastępczej – 1 dziecko (na podstawie złożonego wniosku przez PCPR Sąd zdecydował o połączeniu rodzeństwa w jednej rodzinie zastępczej),
- b) niespokrewnione – 11 dzieci: powróciło do rodziny naturalnej - 2 dzieci (sąd rozpatrzył pozytywnie wnioski rodziców biologicznych o powrót dziecka do rodziny

naturalnej), umieszczone w innej rodzinie zastępczej – 4 dzieci (na wniosek rodzin zastępczych), przekazane do adopcji – 5 dzieci,

Dzieci, które opuściły rodziny zastępcze w 2008r.:

- a) spokrewnione – 9 dzieci: powróciło do rodziny naturalnej – 4 dzieci (sąd rozpatrzył pozytywnie wnioski rodziców biologicznych o powrót dziecka do rodziny naturalnej), ukończyło 18 rok życia - 4, umieszczono w domu pomocy społecznej - 1 dziecko,
- b) niespokrewnione – 8 dzieci: powróciło do rodziny naturalnej - 3 dzieci (sąd rozpatrzył pozytywnie wnioski rodziców biologicznych o powrót dziecka do rodziny naturalnej), umieszczone w innej rodzinie zastępczej – 2 dzieci (na wniosek rodzin zastępczych), przekazane do adopcji – 4 dzieci, ukończyło 18 rok życia - 1 dziecko.

Od początku roku 2009 rośnie liczba dzieci, które powinny być umieszczone w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Obecnie PCPR boryka się z problemem umieszczania dzieci w wieku 14-18 lat w rodzinnej formie opieki zastępczej. Ponadto rodziny nie są chętne do przyjmowania dzieci w tym wieku, a w Domu Dziecka w Dzierzgoniu brak wolnych miejsc.

W rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo- wychowawczej na terenie powiatu sztumskiego przebywało 34 dzieci z innych powiatów. Z tego tytułu inne powiaty ponosiły odpłatność w wysokości 419 293zł.

Powiat sztumski ponosi odpłatność za pobyt dzieci z terenu naszego powiatu w rodzinach zastępczych i placówkach na terenie innych powiatów. W 2008 roku powiat poniósł odpłatność za 24 dzieci, która wyniosła 205 248zł.

Realizacja zadań w ramach ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W ramach tej Ustawy PCPR w Sztumie realizuje następujące zadania:

Rehabilitacji społeczna

1. *W 2007 roku na w/w zadanie wydatkowano środki w wysokości 856 589zł.*

- a) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. W 2007 roku dofinansowanie otrzymały 202 osoby na kwotę 125 615zł.
- b) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W roku 2007 dofinansowanie otrzymało 350 osób na kwotę 183 870zł.
- c) Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. W 2007 roku dofinansowano 6 projektów na kwotę 14 672zł.
- d) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych. W 2007 roku dofinansowanie otrzymało 89 osób na kwotę 236 423zł.
- e) Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej. W 2007 dofinansowano Warsztat Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w kwocie 295 108zł.

Powiat sztumski dofinansował działalność w/w Warsztatu w wysokości 15 537zł.

2. W 2008 roku na w/w zadanie wydatkowano środki w wysokości 978 795zł.

- f) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych. W 2008 roku dofinansowanie otrzymało 195 osób na kwotę 135 148zł.
- g) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W roku 2008 dofinansowanie otrzymały 303 osoby na kwotę 136 438zł.
- h) Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. W 2008 roku dofinansowano 6 projektów na kwotę 15 324zł.
- i) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych. W 2008 roku dofinansowanie otrzymały 133 osoby na kwotę 398 330zł.
- j) Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej. W 2008 dofinansowano Warsztat Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w kwocie 293 555zł.

Powiat sztumski dofinansował działalność w/w Warsztatu w wysokości zł.

Rehabilitacja zawodowa

Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zadania dotyczące rehabilitacji zawodowej realizowane są przez powiatowe urzędy pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Sztumie z/s w Dzierzgoniu w 2008 roku wydatkował na powyższe zadanie 62 770 zł, w tym na zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy - 22 738 oraz na jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej - 40 000zł.

4. Grupy wymagające wsparcia

4.1. Osoby niepełnosprawne

Osoby niepełnosprawne w powiecie sztumskim stanowią około 16,5% wszystkich mieszkańców (tabela). Najwięcej osób niepełnosprawnych w strukturze mieszkańców znajduje się w gminie Stary Dzierzgoń (20,6%), najmniej zaś w mieście Dzierzgoń.

Tabela 21. Liczba osób niepełnosprawnych w powiecie wg gmin

wyszczególnienie	liczba ludności ogółem	liczba osób niepełnosprawnych	
		liczba	%
powiat sztumski	42012	6942	16,5
Sztum	17924	2914	16,3
m. Sztum	10297	1753	17
Dzierzgoń	9602	1486	15,5
m. Dzierzgoń	5699	760	13,3
Mikołajki Pomorskie	3724	668	18
Stary Targ	6637	1025	15,4
Stary Dzierzgoń	4125	849	20,6

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Gdańsk 2008

Pod względem płci wśród niepełnosprawnych przeważają kobiety - 53,7% (tabela 22).

Tabela 22. Osoby niepełnosprawne według płci

Wyszczególnienie	Osoby niepełnosprawne		
	Razem	mężczyźni	kobiety
powiat sztumski	6942	3214	3728
Sztum	2914	1339	1575
m. Sztum	1753	770	983
Dzierzgoń	1486	691	795
m. Dzierzgoń	760	340	420
Mikołajki Pomorskie	668	314	354
Stary Targ	1025	481	544
Stary Dzierzgoń	849	389	460

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Gdańsk 2008

Tabela 23. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopni niepełnosprawności, wykształcenia i zatrudnienia powyżej 16 roku życia (dane za rok 2008)

Lp	Symbole	Stopień niepełnosprawności				Wykształcenie					Zatrudnieni	
		znacz.	umiarkow.	lekki	razem	mniej niż podstaw.	podstaw.	zasadn.	średnie	wyższe	tak	nie
1	01-U	18	20	13	51	17	20	12	1	1	1	50
2	02-P	23	66	25	114	14	53	23	21	3	8	106
3	03-L	6	7	5	18	1	4	9	2	2	1	17
4	04-O	10	19	10	39	5	10	15	8	1	6	33
5	05-R	68	98	35	201	20	64	63	46	8	20	181
6	06-E	3	20	2	25	7	9	4	3	2	4	21
7	07-S	84	86	17	187	25	74	56	26	6	11	176
8	08-T	19	9	4	32	4	9	10	8	1	2	30
9	09-M	26	3	2	31	3	14	9	4	1	2	29
10	10-N	38	33	12	83	8	30	29	13	3	10	73
11	11-I	46	21	8	75	7	27	14	19	8	8	67
12	Razem	341	382	133	856	111	314	244	151	36	73	783

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Informacji za rok 2008- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku

Osoby niepełnosprawne z obszaru powiatu sztumskiego, które do osób niepełnosprawnych zakwalifikował Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku charakteryzują się niskim wykształceniem. Większość z nich posiada wykształcenie podstawowe i zasadnicze. Wyższe wykształcenie posiada tylko około 4,2% osób. Wykształcenie średnie posiada 17,6%.

osób niepełnosprawnych. Osoby te obok osób z wyższym wykształceniem mają największe szanse na znalezienie zatrudnienia.

Wśród osób niepełnosprawnych przeważają osoby bierne zawodowo – 783 osoby. Zjawisko bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych jest zjawiskiem marginalnym. Tylko około 2,5% posiada status osoby bezrobotnej.

Najważniejszymi problemami występującymi w obszarze niepełnosprawności są:

- bariery utrudniające osobom niepełnosprawnym wyrównanie szans w dostępie do normalnego funkcjonowania, a w tym przede wszystkim do pracy,
- nierównomierna sieć placówek obsługujących obszar niepełnosprawności.

Wśród różnorodnych barier utrudniających lub uniemożliwiających funkcjonowanie w społeczności wymieniane są przeważnie:

- bariery odnoszące się do zakładów pracy i pracodawców,
- bariery fizyczne – zewnętrzne,
- bariery fizyczne - inne (np. wózki, protezy, sprzęt i urządzenia specjalne, komputery),
- bariery społeczne i psychologiczne,
- bariery lokalne związane z miejscem i miejscowością zamieszkania.

Powiat posiada przyjęty w 2003 roku Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych powiatu sztumskiego.

4.2. Osoby uzależnione

Polska należy do krajów o średnim spożyciu alkoholu, lecz wyprzedza inne pod względem spożycia wysokoprocentowych napojów alkoholowych. Niekorzystna jest też dominacja sposobu picia polegającego na wypijaniu dużych ilości mocnych napojów jednorazowo aż do silnego upojenia, co podwyższa ryzyko negatywnych następstw społecznych i zdrowotnych.

Prowadzone dotychczas badania wpływu alkoholu na życie rodzinne wykazały, iż stymuluje on, bądź pogłębia stany wykołajenia społecznego sprawców przestępstw oraz utrwała procesy dezorganizacji życia rodzinnego, wywołujące patologiczne typy zachowań dzieci z tych rodzin.

Z przeprowadzonych w 2006r. badań wynika, że przynajmniej raz w ciągu ostatniego roku alkohol piło 90% mieszkańców województwa pomorskiego, podczas

gdy dla ogółu Polaków odsetek ten wynosi 84%. Średnio każdy mieszkaniec województwa pomorskiego wypił 3,82 lra stuprocentowego alkoholu. Jest to mniej niż statystyczny Polak (4,31).

W województwie pomorskim struktura spożycia nie różni się od ogólnopolskiej. W obu przeważa wódka, która stanowi 46% z ogólnego wypita 100% alkoholu na Pomorzu oraz 47% w Polsce. Drugie miejsce zajmuje piwo, które stanowi 43% na Pomorzu wobec 45% w próbie ogólnopolskiej. Wino natomiast stanowi najmniejszą część spożywanych napojów alkoholowych - w województwie pomorskim 11%, w Polsce 9%.

Podział pomorskich respondentów ze względu na płeć pokazuje, że kobiety z województwa pomorskiego konsumują alkohol w ilościach podobnych jak Polki, choć mężczyźni piją mniej jak ogół mężczyzn w kraju. Z badań wynika, iż mężczyźni piją ponad trzy razy więcej alkoholu niż kobiety. Najwięcej piją mieszkańcy dużych miast, a najmniej mieszkańcy wsi.

Zdecydowanie najwięcej piją bezrobotni oraz uczniowie i studenci.

Z przeprowadzonych przez Instytut Psychiatrii i Neurologii ogólnopolskich badań wynika, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby picia ma za sobą 90,2% gimnazjalistów z klas trzecich i 94,8% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem piło jakiekolwiek napoje alkoholowe 78,9% młodszych uczniów i 92,0% uczniów starszych.

Wyniki uzyskane w 2007r. w zestawieniu z wynikami z 2003r. wskazują na stabilizację odsetka często pijących w starszej grupie i spadek analogicznego odsetka w młodszej grupie.

Tabela 24. Picie napojów alkoholowych wśród młodzieży szkolnej

Poziom klasy		1995	1999	2003	2007
Trzecie klasy gimnazjum	Kiedykolewiek w życiu	92,8	90,3	92,5	90,2
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	77,3	82,0	84,9	78,9
	W czasie 30 dni przed badaniem	50,4	61,1	65,8	57,3
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Kiedykolewiek w życiu	96,5	96,6	96,7	94,8

544

	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	88,0	93,8	93,4	92,0
	W czasie 30 dni przed badaniem	65,6	78,1	78,9	79,5

Źródło: Instytut Psychiatrii i Neurologii, „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2007r.

Szczególnie niebezpieczne dla zdrowia młodego człowieka jest picie w znacznych ilościach, a w szczególności prowadzących do przekroczenia progu nietrzeźwości. Jak pokazują dane z tabeli większość badanych na każdym z poziomów nauczania ma za sobą doświadczenie upicia się.

W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem upiło się chociaż raz 39,8% młodszej młodzieży i blisko 56,0% starszych uczniów. W czasie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie w stan nietrzeźwości wprowadziło się 21,7% uczniów trzecich klas gimnazjów i 31,8% uczniów klas trzecich szkół ponadgimnazjalnych.

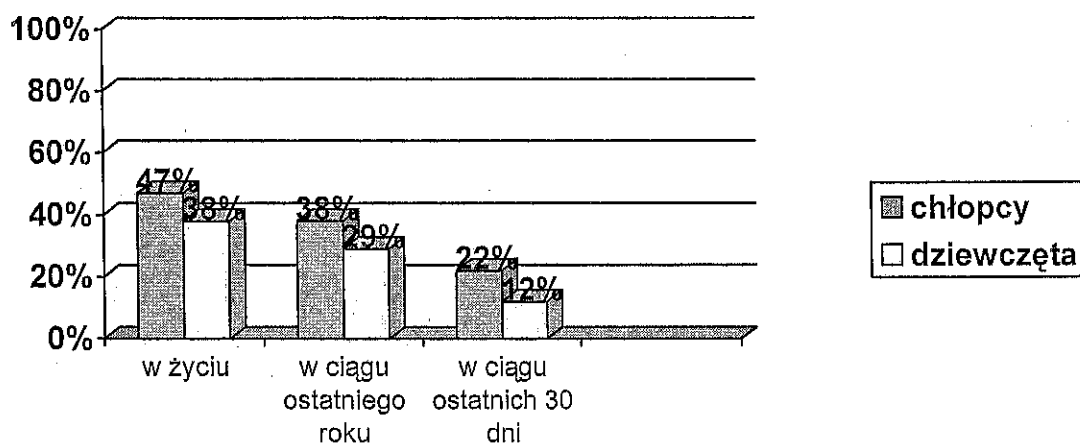
Tabela 25. Przekraczanie progu nietrzeźwości

Poziom klasy		1995	1999	2003	2007
Trzecie klasy gimnazjum	Kiedykolwiek w życiu	60,5	60,1	59,3	51,9
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	46,0	50,6	48,5	39,8
	W czasie 30 dni przed badaniem	24,1	30,5	29,2	21,7
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Kiedykolwiek w życiu	73,9	76,5	77,5	70,7
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	57,8	63,5	64,0	56,0
	W czasie 30 dni przed badaniem	31,0	36,3	37,2	31,8

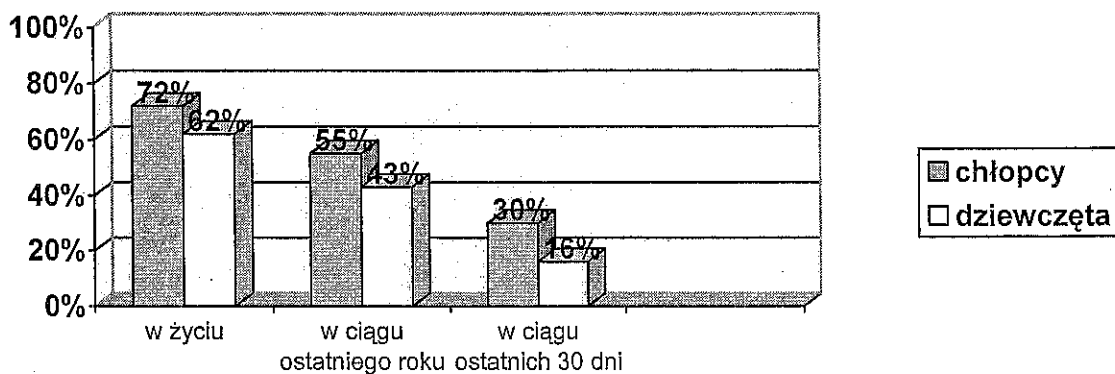
Źródło: Instytut Psychiatrii i Neurologii, „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2007r.

Odsetki uczniów, którzy się choć raz upili

III klasa gimnazjum

II klasa szkoły ponadgimnazjalnej

III kl. gimn.	N
chłopcy	337
dziewczeta	377

II kl. szk. ponadgimn.	N
chłopcy	428
dziewczeta	475

Powyższe wykresy to wyniki badań zrealizowanych przez PBS DGA pn. „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną w województwie

pomorskim”(wrzesień 2007r.). Analiza zjawiska picia i upijania się nastolatków w prezentowanych badaniach obejmowała dwie grupy młodzieży - uczniów trzecich klas gimnazjów oraz drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

W trzecich klasach gimnazjum odsetek osób, które choć raz upiły się w życiu wyniósł 47% wśród chłopców oraz 38% wśród dziewcząt. W przypadku uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych odsetki te znacznie wzrastają i wynoszą już 72% dla chłopców oraz 62% dla dziewcząt.

W powiecie sztumskim problem spożywania alkoholu przedstawia się następująco: w 2008r. ujawniono 40 nieletnich będących w stanie po spożyciu alkoholu, ujawniono 3 przypadki łamania zakazu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych. Popelnione zostało pięć czynów karalnych przez pięciu nieletnich przy ogólnej liczbie 241 czynów z kategorii przestępstw prowadzenia pojazdów drogowych pod wpływem alkoholu.

W 2008r. zatrzymano do wytrzeźwienia 150 osób, w stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 15.

Substancje psychoaktywne.

Do szerokiej grupy innych niż alkohol substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych. Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy te substancje, których produkcja i obrót nimi są czynami zabronionymi przez prawo.

Tabela 26. Używanie substancji kiedykolwiek w życiu

Poziom klasy	Wyszczególnienie	woj. pomorskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	9,7	15,7
	Substancje wziewne	7,0	8,2
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	14,1	15,6
	Amfetamina	5,8	3,8
	LSD lub inne halucynogeny	4,0	1,8
	Crack	3,7	0,9
	Kokaina	4,8	1,8
	Heroina	2,9	1,4
	Ecstasy	5,5	2,5
	Grzyby halucynogenne	3,7	2,0
	Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	3,1	1,0
	Alkohol razem z tabletkami	6,0	7,0

Poziom klasy	Wyszczególnienie	woj. pomorskie	Polska
	Alkohol razem z marihuana	X	9,7
	Sterydy anaboliczne	4,5	2,1
	Polska heroina (kompot)	3,3	1,8
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Marihuana lub haszysz	33,7	27,9
	Substancje wziewne	9,3	6,8
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	18,9	19,0
	Amfetamina	13,1	7,8
	LSD lub inne halucynogeny	9,4	2,7
	Crack	5,6	1,4
	Kokaina	6,9	2,5
	Heroina	5,4	1,7
	Ecstasy	12,6	4,2
	Grzyby halucynogenne	7,5	2,9
	Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	4,9	1,0
	Alkohol razem z tabletkami	12,7	12,2
	Alkohol razem z marihuana	X	17,1
	Sterydy anaboliczne	8,0	3,5
	Polska heroina (kompot)	4,0	1,5

Źródło: Instytut Psychiatrii i Neurologii, „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2007r., „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną w województwie pomorskim”(wrzesień 2007r.).

Tabela 27. Ocena dostępności poszczególnych substancji jako łatwa

Poziom klasy	Rodzaj substancji	woj. pomorskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	10,2	11,5
	LSD lub inny środek halucynogeny	5,5	5,1
	Amfetamina	4,4	7,4
	Leki uspokajające lub nasenne	16,5	16,5
	Crack	3,2	4,4
	Kokaina	3,6	5,1
	Ecstasy	6,7	6,3
	Heroina	4,7	5,4
	Grzyby halucynogenne	6,3	5,7
	GHB	5,7	4,7
	Substancje wziewne	20,1	22,4
	Sterydy anaboliczne	9,5	10,0
	Polska heroina (kompot)	3,5	6,4
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Marihuana lub haszysz	21,3	16,8
	LSD lub inny środek halucynogeny	8,2	6,3
	Amfetamina	11,7	10,1

	Leki uspokajające lub nasenne	23,3	18,5
	Crack	7,5	4,5
	Kokaina	8,2	5,9
	Ecstasy	13,2	8,7
	Heroina	7,3	5,6
	Grzyby halucynogenne	9,9	7,2
	GHB	7,7	4,5
	Substancje wziewne	25,8	25,1
	Sterydy anaboliczne	10,7	13,3
	Polska heroina (kompot)	8,3	6,4

Źródło: Instytut Psychiatrii i Neurologii, „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2007r., „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną w województwie pomorskim”(wrzesień 2007r.).

Z powyższej tabeli wynika, iż mniejszy odsetek młodszej młodzieży ocenia dostęp do poszczególnych substancji jako łatwy.

Tabela 28. Miejsca gdzie łatwo kupić marihuanę lub haszysz

Poziom klasy	Rodzaj substancji	woj. pomorskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Nie znam takich miejsc	64,9	57,2
	Ulica, park	13,6	16,6
	Szkoła	6,8	14,7
	Dyskoteka, bar	13,9	25,3
	Mieszkanie diler	X	17,9
	Internet	8,6	X
	Inne miejsce	15,2	4,9
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Nie znam takich miejsc	46,1	48,6
	Ulica, park	19,4	20,8
	Szkoła	18,2	19,3
	Dyskoteka, bar	25,4	34,9
	Mieszkanie diler	X	22,4
	Internet	10,0	X
	Inne miejsce	25,7	5,8

Źródło: Instytut Psychiatrii i Neurologii, „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2007r.

Używanie substancji psychoaktywnych wydaje się mieć związek z ekspozycją na propozycje poszczególnych substancji. Najczęściej proponowanym narkotykiem jest marihuana i haszysz. Na drugim miejscu jest amfetamina. Najłatwiej narkotyki można dostać w dyskotekach i barach.

W 2008 roku na terenie powiatu sztumskiego popełniono 11 czynów karalnych przez 7 nieletnich z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przy ogólnej liczbie 111 czynów z tej kategorii, stanowi to 9/9% czynów popełnionych przez nieletnich.

4.3. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest to działanie:

- intencjonalne skierowane przeciwko innym członkom rodziny. Przemoc jest zamierzonym działaniem, lub jego zaniechaniem, mającym na celu przejęcie całkowitej kontroli nad ofiarami;
- naruszające prawa i dobra osobiste ofiar (prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku);
- wykorzystujące wyraźną asymetrię sił;
- powodujące ból i cierpienie (sprawca naraża życie i zdrowie ofiar na poważne szkody co powoduje, że ofiary mają mniejszą zdolność do samoobrony).

Wyróżniamy następujące rodzaje przemocy w rodzinie:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- przemoc ekonomiczna,
- zaniedbanie.

Komenda Powiatowa Policji w Sztumie rejestruje corocznie kilkaset interwencji domowych, w tym związanych z przemocą w rodzinie (tabela 29).

Tabela 29. Liczba przeprowadzonych interwencji domowych oraz wszczętej procedury „Niebieskiej Karty” na terenie powiatu sztumskiego

	2007 rok	2008 rok
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	583	827
W tym dotyczących przemocy domowej (wszczęta procedura Niebieskiej Karty)	112	88

Źródło: dane statystyczne KPP Sztum.

W 2008 roku policjanci z KPP w Sztumie przeprowadzili 827 interwencji domowych, co stanowi znaczny wzrost w porównaniu do roku poprzedniego- 583 interwencje. Zmalała przy tym o 24 liczba wszczętej procedury „Niebieskiej Karty”- 88.

W analizowanym okresie wszczęto 14 postępowań przygotowawczych z art. 207 kk (znęcanie się nad osobą najbliższą), gdzie wcześniej prowadzona była procedura

„Niebieskiej Karty” (w roku 2007 wszczęto 12 takich postępowań). Najczęściej sprawcami przemocy domowej są mężczyźni nadużywający alkoholu. Przemoc przybiera najczęściej charakter fizycznej agresji wobec domowników, której towarzyszy również zamięcanie się psychiczne.

W analizowanym okresie przeprowadzone zostały dwa postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 106 kw (pozostawienie małoletniego bez opieki i nadzoru), gdzie matki nienależycie sprawowały opiekę nad dziećmi dopuszczając do ich przebywania w okolicznościach niebezpiecznych dla zdrowia.

Pomocą rodzinom i osobom dotkniętym przemocą na terenie powiatu sztumskiego zajmują się również pracownicy socjalni PCPR, Ośrodków Pomocy Społecznej, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni. W ramach swoich zadań pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy umożliwiając diagnozę sytuacji rodziny lub osoby, przygotowują wszechstronny plan pomocy, monitorują efekty podjętych działań, udzielają szeroko rozumianego poradnictwa, np.: prawnego, psychologicznego lub wskazują miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc, wskazują instytucje zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym oferującymi możliwość otrzymania schronienia.

5. Infrastruktura społeczna

Do oceny stanu infrastruktury społecznej w powiecie sztumskim poddano analizie szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne; szkoły średnie techniczne i zawodowe; licea ogólnokształcące i szkoły policealne, placówki służby zdrowia.

5.1. Szkoły

Samorząd powiatowy odpowiada za szkolnictwo ponadgimnazjalne na terenie powiatu. Na obszarze powiatu sztumskiego funkcjonują trzy zespoły szkół ponadgimnazjalnych, dwa specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze (tabela 30), a także placówka wspomagająca - Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Sztumie.

Tabela 30. Szkoły w gestii samorządu powiatowego (stan na 31.05.2009r)

L.p.	Nazwa	Typy szkół
1.	Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica Barlewiczki 13 82-400 Sztum	<i>Centrum Kształcenia Ustawicznego</i> Liceum Ogólnokształcące Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Technikum Uzupełniające Gimnazjum Szkoła Policealna Technikum Liceum Ogólnokształcące Liceum Profilowane Zasadnicza Szkoła Zawodowa Szkoła Policealna dla Młodzieży
2.	Zespół Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Dzierzgoniu ul. Zawadzkiego 15 82-440 Dzierzgoń	Liceum Ogólnokształcące Liceum Profilowane Technikum Zasadnicza Szkoła Zawodowa Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
3.	Zespół Szkół im. Jana Kasprowicza w Sztumie ul. Kasprowicza 3 82-400 Sztum	Liceum Profilowane dla Dorosłych Szkoła Policealna dla Dorosłych Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Liceum Ogólnokształcące Technikum Liceum Profilowane Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Młodzieży
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Uśnicach 82-400 Sztum	Przedszkole specjalne Szkoła Podstawowa Specjalna Gimnazjum Specjalne Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy, ponadgimnazjalna Internat koedukacyjny
5.	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	Szkoła Podstawowa Specjalna

	w Kołozębju 82-433 Mikołajki Pomorskie	Gimnazjum Specjalne Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy, ponadgimnazjalna
--	---	--

Źródło: Kuratorium Oświaty w Gdańsku

W roku szkolnym 2008/2009 do szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Sztumski uczęszcza łącznie 2009 uczniów. Największym powodzeniem wśród uczniów cieszy się technikum, na drugim miejscu jest liceum ogólnokształcące, w dalszej kolejności zasadnicza szkoła zawodowa. Najmniej uczniów uczęszcza do szkoły podstawowej specjalnej oraz szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna. Poradnia realizuje zadania profilaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne. Działalność przebiega w odniesieniu do wieku przedszkolnego, szkolnego oraz młodzieży szkół ponadpodstawowych. W zakresie diagnozy placówka: 1. Określa poziom rozwoju intelektualnego i emocjonalno-społecznego, cechy osobowości, odchylenia i zaburzenia rozwojowe i wynikające z tego potrzeby edukacyjne, opiekuńcze wychowawcze i terapeutyczne. 2. Rekonstruuje sytuację psychologiczną dziecka w kontekście uwarunkowań środowiskowych (rodzinnych i szkolnych). 3. Ustala zakres i głębokość zaburzeń zachowania i niedostosowania społecznego.

W okresie od 01.09.2008r. do 31.12.2008r. Poradnia zdiagnozowała psychologicznie i pedagogicznie 306 uczniów. Na zespole orzekającym wydano 61 orzeczeń.

W zakresie terapii poradnia prowadzi: 1. Indywidualne przypadki młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi i zachowania. 2. Terapię rodzinną i małżeńską w kontekście problemów z dzieckiem. 3. Zajęcia z młodzieżą - socjoterapia, warsztaty zawodoznawcze i grupy rozwojowe. 4. Terapię logopedyczną. 5. Terapię pedagogiczną dzieci w wieku przedszkolnym i dzieci w młodszym wieku szkolnym z trudnościami w czytaniu i pisanii. W szczególnych przypadkach - terapię dzieci w wieku poniżej 3 lat. 6. Klub dla Dzieci Niepełnosprawnych i ich Rodziców. 7. Warsztaty umiejętności wychowawczych.

Działalność profilaktyczna poradni obejmuje: 1. Inspirację i wspomaganie działań profilaktycznych i terapeutycznych w szkołach i przedszkolach. 2. Poradnictwo rodzicom w odniesieniu do problemów rozwojowych i emocjonalnych ich dzieci. 3. Pomoc psychologiczną dzieciom i młodzieży w sprawach związanych z problemami wieku rozwojowego. 4. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne nauczycielom. 5. Popularyzację wiedzy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku.

Poradnia orzeka i kwalifikuje: 1. Dzieci i młodzież niepełnosprawną do odpowiednich form kształcenia specjalnego (w tym integracyjnego) oraz do nauczania indywidualnego. 2. Dzieci i młodzież niedostosowaną społecznie lub zagrożoną uzależnieniem do placówek resocjalizacyjnych. 3. Dzieci i młodzież całkowicie lub częściowo pozbawioną opieki rodzicielskiej do placówek opiekuńczo-wychowawczych. 4. Młodzież z problemami zdrowotnymi do odpowiednich form kształcenia ponadpodstawowego. Poradnia opiniuje w sprawach: 1. Skierowania do pogotowia opiekuńczego, świetlicy terapeutycznej. 2. Przyspieszenia lub odroczenia obowiązku szkolnego. 3. Indywidualnego programu lub toku nauki. 4. Skierowania do klasy przysposabiającej do zawodu. 5. Obniżenia wymagań w zakresie wiedzy i umiejętności z nauczanego przedmiotu w stosunku do uczniów u których stwierdzono deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom programowym. 6. Każdego badanego dziecka, gdzie zachodzi potrzeba formułowania zaleceń dydaktycznych i wychowawczych.

Szkolnictwo podstawowe oraz gimnazjalne leży w gestii samorządów gminnych. Na terenie gminy znajduje się 16 szkół podstawowych (tabela 31).

Tabela 31. Szkoły podstawowe w powiecie sztumskim (stan na 31.05.2009r.)

L.p.	Nazwa	Adres
1.	Szkoła Podstawowa im. Tysiąclecia Państwa Polskiego w Dzierzgoniu	82-440 Dzierzgoń ul. Krzywa 17
2.	Szkoła Podstawowa w Bagarcie	82-440 Dzierzgoń Bagart 3
3.	Szkoła Podstawowa w Bruku	Bruk 1 82-440 Dzierzgoń
4.	Szkoła Podstawowa w Starym Dzierzgoniu	82-450 Stary Dzierzgoń

5.	Szkoła Podstawowa w Myślicach	82-450 Stary Dzierzgoń Myślice
6.	Szkoła Podstawowa im. Feliksa Łoyki w Szropach	82-410 Stary Targ Szropy 40
7.	Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Dąbrówce Malborskiej	82-431 Dąbrówka Malborska
8.	Szkoła Podstawowa im. Rodziny Sierakowskich w Waplewie Wielkim	82-410 Stary Targ Waplewo Wielkie
9.	Szkoła Podstawowa w Starym Targu	82-410 Stary Targ ul. Świerczewskiego 37
10.	Szkoła Podstawowa w Mikołajkach Pomorskich	82-433 Mikołajki Pomorskie ul. Szreibera 10
11.	Szkoła Podstawowa w Cieszymowie	Cieszymowo 82-433 Mikołajki Pomorskie
12.	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Maksymiliana Goliśza w Sztumie	82-400 Sztum ul. Reja 15
13.	Szkoła Podstawowa im. Jana Hince w Piekle	82-415 Biała Góra Piekło
14.	Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Sztumskiej	82-400 Sztum Nowa Wieś Sztumska
15.	Szkoła Podstawowa im. Rodziny Donimirskich z Oddziałami Integracyjnymi	82-400 Sztum Czernin ul. Donimirskich 19
16.	Szkoła Podstawowa w Gościszewie	82-400 Sztum Gościszewo 73

Źródło: Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Sieć gimnazjum na obszarze powiatu składa się z 6 placówek (tabela 32).

Tabela 32. Gimnazja w powiecie sztumskim (stan na 31.05.2009r.)

L.p.	Nazwa	Adres
1.	Gimnazjum w Dzierzgoniu	82-440 Dzierzgoń ul. Gen. Zawadzkiego 38
2.	Gimnazjum w Przechmaru	82-450 Stary Dzierzgoń Przechmark
3.	Publiczne Gimnazjum w Starym Targu	82-410 Stary Targ ul. Świerczewskiego 37
4.	Gimnazjum Nr 1 w Sztumie	82-400 Sztum ul. Sienkiewicza 54
5.	Gimnazjum Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Czerninie	82-400 Sztum Czernin ul. Donimirskich 19

6.	Gimnazjum w Mikołajkach Pomorskich	82-433 Mikołajki Pomorskie ul. Szreibera 10
----	---------------------------------------	--

Źródło: Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Tabela 33. Przedszkola publiczne w powiecie sztumskim (stan na 31.05.2009r.)

L.p.	Nazwa	Adres
1.	Publiczne Przedszkole w Czerninie	82-400 Sztum Czernin ul. Zielna 1
2.	Przedszkole Publiczne w Gościszewie	82-400 Sztum Gościszewo 73
3.	Publiczne Przedszkole Nr 1 w Sztumie im. "Kubusia Puchatka"	82-400 Sztum ul. Chełmińska 7
4.	Niepubliczne Przedszkole w Sztumie "Na słonecznej Górze"	82-400 Sztum ul. Sienkiewicza 2
5.	Przedszkole w Dzierzgoniu	82-440 Dzierzgoń ul. Słowackiego 4
6.	Przedszkole w Starym Mieście	Stare Miasto 82-450 Stary Dzierzgoń
7.	Przedszkole w Mikołajkach Pomorskich	82-433 Mikołajki Pomorskie
8.	Przedszkole w Waplewie Wielkim	Waplewo Wielkie 82-410 Stary Targ

Źródło: Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Uzupełnieniem szkół publicznych w powiecie jest niepubliczna placówka oświatowa Siedleckie Centrum Edukacyjne, która jest prowadzona przez podmiot prywatny, w ramach której funkcjonuje Liceum Ogólnokształcące i Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych. Siedziba tej placówki znajduje się przy Gimnazjum Nr 1 w Sztumie.

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonuje również Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sztumie, które jest publiczną placówką kształcenia ustawicznego osadzonych. Siedzibą Centrum jest Zakład Karny w Sztumie, natomiast organem prowadzącym Centrum jest Minister Sprawiedliwości. W skład struktury organizacyjnej Centrum wchodzi następujące typy szkół dla dorosłych: Szkoła Podstawowa dla Dorosłych, Gimnazjum dla Dorosłych, Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Dorosłych, Technikum Uzupełniające dla Dorosłych. Wszystkie szkoły wchodzące w skład Centrum są szkołami publicznymi.

Centrum realizuje cele i zadania określone w ustawie „O systemie oświaty” i w ustawie „Kodeks karny wykonawczy” oraz w przepisach wydanych na ich podstawie, a w szczególności:

1. umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły lub kursu zawodowego;
2. kształtuje środowisko wychowawcze sprzyjające realizowaniu celów resocjalizacyjnych, adaptujących do życia w społeczeństwie po opuszczeniu zakładu karnego;
3. współpracuje z kierownictwem zakładu karnego w celu stworzenia wspólnego frontu oddziaływań resocjalizacyjnych;
4. wykorzystuje treści programowe w realizacji indywidualnych programów resocjalizacji;
5. kształtuje potrzeby samokształcenia i podnoszenia poziomu wiedzy ogólnej i zawodowej;
6. współdziała z rodziną skazanego – słuchacza;
7. w nauczaniu i wychowaniu realizuje zasady demokracji, tolerancji, sprawiedliwości;
8. uczy aktywnego i twórczego uczestnictwa w kulturze;
9. umożliwia rozwijanie indywidualnych zainteresowań słuchaczy;
10. przeciwdziała negatywnym przejawom podkultury więziennej.

5.2. Opieka zdrowotna

Teren powiatu sztumskiego obsługiwany jest przez jeden szpital, jedenaście przychodni oraz dziewięć aptek.

Tabela 34. Apteki na terenie powiatu sztumskiego

Nazwa i adres apteki	
Miasto Sztum	
1.	Apteka „Alfa” ul. Sienkiewicza 10, 82-400 Sztum
2.	Apteka „Medicus” ul. Morawskiego 1, 82-400 Sztum
3.	Apteka „Strywald-Nova” ul. Plac Wolności 26, 82-400 Sztum

4.	Apteka „św. Anny” ul. Galla Anonima 12, 82-400 Sztum
Miasto Dzierzgoń	
5.	Apteka „Aqua” ul. Zawadzkiego 3, 82-440 Dzierzgoń
6.	Apteka „Herbowa” ul. Słowackiego 1, 82-440 Dzierzgoń
Gmina Stary Targ	
7.	Apteka „Remedium” ul. 22 Lipca 1, 82-410 Stary Targ
Gmina Stary Dzierzgoń	
8.	Apteka „Pomorska” ul. Dworcowa 4, 82-433 Mikołajki Pomorskie
9.	Punkt Apteczny

Zródło: Załącznik nr 2 do Uchwały do Uchwały nr 14/2008 Zarządu Powiatu Sztumskiego dnia 19 marca 2008 roku

Najgorzej pod względem zaopatrzenia w opiekę zdrowotną wypadają obszary wiejskie powiatu. Na terenach wiejskich brak jest lekarzy specjalistów.

W powiecie sztumskim jest 11 zakładów opieki zdrowotnej w tym siedem w Sztumie, jedna w Starym Targu (filie w Starym Dzierzgoniu i Myślicach), dwie w Dzierzgoniu oraz jedna w Mikołajkach Pomorskich. Wszystkie są zakładami niepublicznymi.

Tabela 35. Wykaz zakładów opieki podstawowej na terenie powiatu sztumskiego

Nazwa jednostki adres, nr tel.	Rodzaj usługi
Niepubliczny Zakład Medycyny Szkolnej i Promocji Zdrowia SCHOL-MED 82-400 Sztum, Chełmińska 9, tel.: 55 277 23 77	Pielęgniarka środowiskowa w środowisku nauczania i wychowania
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP 82-410 Stary Targ, 22 Lipca 8, tel.: 55 277 62 21	Lekarz, pielęgniarka środowiskowa/rodzinna, położna środowiskowa/rodzinna, transport sanitarny
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gabinet Stomatologii Ogólnej DENS 82-400 Sztum, Nowowiejskiego 21, tel.: 55 277 77 97	stomatologia

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ZDROWIE 82-400 Sztum, Słowackiego 6, tel.: 55 640 36 00	Lekarz, pielęgniarka środowiskowa/rodzinna, transport sanitarny, profilaktyka chorób układu krążenia
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ŻYCIE 82-400 Sztum, Nowowiejskiego 21, tel.: 55 277 80 99	Lekarz, transport sanitarny
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDICUS 82-400 Sztum, Morawskiego 1, tel.: 55 640 38 08	Lekarz, pielęgniarka środowiskowa
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej FEMINA 82-400 Sztum, Sierakowskich 5, tel.: 55 277 -70-99	Lekarz, położnictwo i ginekologia
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Grupowych Praktyk Pielęgniarskich Środowiskowo-Rodzinnych 82-400 Sztum, Chełmińska 9, tel.: 55 277 54 54	pielęgniarka środowiskowa/rodzinna
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SOLIDUS 82-440 Dzierzgoń, ul. Zawadzkiego 17, tel.: 55 276-25-47	Lekarz, transport sanitarny
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Pielęgniarstwo Środowiskowe i Promocja Zdrowia 82-440 Dzierzgoń, Gen. Zawadzkiego 17, tel.: 55 276 32 98	Pielęgniarka środowiskowa/rodzinna, położna środowiskowa/rodzinna, Pielęgniarka środowiskowa w środowisku nauczania i wychowania
NZOZ Ośrodek Pielęgnacyjno-Opiekuńczy przy Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Przewlekłe Chorym DAR SERCA 82-400 Sztum, Reja 12, tel.: 55 640 61 94	Hospicjum domowe, domowa pielęgniarska opieka długoterminowa
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CENTRUM PSYCHIATRII 82-400 Sztum, ul. Słowackiego 4, tel.: 55 277-80-84	Poradnia zdrowia psychicznego, terapia uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MIK-MED. 82-433 Mikołajki Pomorskie, ul. Dworcowa 17, tel.: 55 277-05-33	Lekarz, pielęgniarka środowiskowa/rodzinna, położna środowiskowa/rodzinna, transport sanitarny

Źródło: Dane NFZ w Gdańsku

Usytuowanie placówek opieki zdrowotnej w powiecie sztumskim jest zdecydowanie korzystniejsze dla mieszkańców Sztumu oraz miejscowości położonych

w pobliżu tego miasta. Mieszkańcy z dalszych wsi położonych w powiecie mają utrudniony dojazd do Sztumu za względu na jakość dróg oraz brak połączeń autobusowych.

Również w mieście Sztum znajduje się większość gabinetów medycznych, w których przyjmują pacjentów lekarze o różnych specjalnościach.

Tabela 36. Gabinety medyczne na terenie powiatu sztumskiego

L.p.	Specjalności lekarskie	Ilość
1.	Chirurgia	2
2.	Choroby wewnętrzne	1
3.	Anestezjologia	1
4.	Laryngologia	1
5.	Ginekologia	2
6.	Neurologia	1
7.	Okulistyka	1
8.	Neonatologia	1
9.	Stomatolodzy	9
10.	Medycyna pracy	2
11.	Protetyka stomatologiczna	1

Jak przedstawia powyższa tabela na terenie powiatu sztumskiego najwięcej jest lekarzy stomatologów, którzy przyjmują w Sztumie oraz w Dzierzgoniu. Niepokojący jest fakt, iż brakuje na terenie powiatu lekarzy pediatrów oraz ginekologów-położników.

W Sztumie znajduje się również Gabinet Naturalnych Metod Wspomagania Zdrowia oraz NZOZ „Centrum Psychiatrii”, gdzie znajduje się poradnia zdrowia psychicznego i terapii uzależnień od alkoholu i współuzależnień. Poradnia zdrowia psychicznego będąca filią Centrum Psychiatrii znajduje się także w Dzierzgoniu.

W Centrum Psychiatrii można uzyskać porady lekarzy psychiatrów, psychologów.

Centrum zajmuje się głównie leczeniem nerwic, depresji, zaburzeń pamięci, zaburzeń psychotycznych, zaburzeń osobowości i zachowania; psychoterapią indywidualną dla osób, które: doświadczają trudności w związku z aktualną sytuacją życiową nie radzą sobie ze stresem, który niesie życie mają trudności w podejmowaniu decyzji doświadczają konfliktów w ważnych relacjach życiowych potrzebują wsparcia psychologicznego pragną rozwiązać aktualnie doświadczane problemy osobowe.

W Powiecie Sztumskim znajduje się jeden szpital: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sztumie, ul. Reja 12. Na 10 tys. ludności powiatu przypada 57,9 łóżek (dane GUS na 31 grudzień 2007r.).

ODDZIAŁY SZPITALA:

1. Oddział intensywnej terapii
2. Oddział chirurgii ogólnej
3. Oddział pediatryczny
4. Oddział ginekologiczny
5. Oddział chorób wewnętrznych
6. Oddział neonatologiczny i położniczy
7. Oddział neurologiczny
8. Oddział laryngologiczny
9. Oddział reumatologiczny
10. Oddział rehabilitacyjny

REHABILITACJA LECZNICZA:

1. Fizjoterapia ambulatoryjna
2. Lekarska ambulatoryjna opieka rehabilitacyjna
3. Rehabilitacja neurologiczna ciężkich uszkodzeń OUN
4. Rehabilitacja neurologiczna wczesna
5. Rehabilitacja neurologiczna wtórna
6. Rehabilitacja ogólnoustrojowa w warunkach stacjonarnych

PRACOWNIE DIAGNOSTYCZNE:

1. Laboratorium Analityczne
2. Pracownia RTG
3. Pracownia USG
4. Pracownia Endoskopowa
5. Pracownia TK
6. Pracownia EEG

KOMÓRKI ORGANIZACYJNE- PORADNIE:

1. Poradnia chirurgii ogólnej
2. Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej
3. Poradnia kardiologiczna
4. Poradnia neurologiczna
5. Poradnia onkologiczna
6. Poradnia pulmonologiczna
7. Poradnia gastrologiczna
8. Izba przyjęć

5.3. Ośrodki kultury i sportu

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonuje pięć ośrodków kultury, których prowadzenie jest zadaniem samorządów gminnych. Należą do nich:

- Sztumskie Centrum Kultury,
- Dzierzgoński Ośrodek Kultury,
- Gminny Ośrodek Kultury w Mikołajkach Pomorskich,

- Gminny Ośrodek Kultury w Starym Dzierzgoniu,
- Gminny Ośrodek Kultury w Starym Targu.

Sportem na terenie powiatu zajmują się przede wszystkim kluby. W tym między innymi Lekkoatletyczny Klub Sportowy Zantyr Sztum oraz Dzierzgoński Klub Sportowy, które działają na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989r. – prawo o stowarzyszeniach i ustawy z dnia 18 stycznia 1996r. – o kulturze fizycznej. Celem Klubu głównie jest prowadzenie działalności w zakresie sportu i rekreacji ruchowej. Powyższy cel Klub realizuje poprzez: tworzenie i szkolenie sekcji i grup sportowych oraz zapewnienie warunków ich rozwoju; kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości zawodników, trenerów, instruktorów i działaczy; uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym związków sportowych i zrzeszeń, których jest członkiem; organizowanie i popularyzowanie środowiskowych zawodów sportowych i imprez sportowych – rekreacyjnych, funkcji wychowawczych i zdrowotnych kultury fizycznej; organizację różnych form szkolenia i doksztalcania zawodników, trenerów, instruktorów i działaczy; zarządzanie posiadanymi obiektami i urządzeniami sportowymi, uwzględniając ich rozbudowę, modernizację, remonty i konserwację; współpracę w rozwoju kultury fizycznej ze szkołami, instytucjami i stowarzyszeniami.

Samorządy gminne i starostwo powiatowe angażują się w organizację wielu imprez kulturalnych i sportowych. Najważniejsze z nich posiadają rangę międzynarodową: Międzynarodowy Ogólnopolski Przegląd Sztuki Więziennej, który organizowany jest co roku przez Sztumskie Centrum Kultury oraz Zakład Karny w Sztumie, Międzynarodowy Złot Garbusów. Ofertę kulturalną, sportową i rozrywkową tworzą ponadto następujące imprezy cykliczne: Dni Sztumu, Jarmark Powiślański, Dni Powiatu Sztumskiego, Dni Dzierzgonia, Festiwal 3 kultur, Coroczne Obchody Dnia Niepodległości, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, Olimpiady Specjalne, Międzyregionalna Spartakiada Osób Niepełnosprawnych organizowana przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, Przegląd Piosenki o Matce, Festiwal Sportów Wodnych – Wyścig Smoczyc Łodzi, Przegląd Zespołów Teatralnych o „Złote Maski”, „Złote Usta” Spotkania z poezją, Dzień Działacza Kultury, Gminne Święto Plonów, Noc Świętojańska – rozpoczęcie wakacji, Regionalny Przegląd Zespołów Folklorystycznych, Sztumski Bieg Solidarności, Grand Prix Sztumu w biegach przełajowych, Czwartki Lekkoatletyczne, Grand Prix Sztumu w kolarstwie górskim dla dzieci i młodzieży,

Tabela 37. Biblioteki publiczne w powiecie sztumskim (stan na 31.12.2008r.)

GMINY	Biblioteki i filie	Księgozbiór w tys. wolumenach	Czytelnicy	Wypożyczenia w wolumenach	
				ogółem w tys.	na 1 czytelnika
Sztumski	13	162,7	5428	90,9	16,7
Gminy miejsko-wiejskie					
Dzierzgoń	3	30,2	937	13,8	14,7
Sztum	4	78,8	2592	41,2	15,9
Gminy wiejskie					
Mikołajki Pomorskie	1	15,0	705	11,0	15,7
Stary Dzierzgoń	2	19,1	669	12,6	18,8
Stary Targ	3	19,6	525	12,3	23,5

Zródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Gdańsku

Na terenie powiatu znajduje się jedno kino (łącznie 303 miejsc), które odwiedziło 2,1 tys. widzów (stan na 31 grudnia 2007r.).

5.4 Organizacje pozarządowe

SZTUM

1. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Przewlekłe Chorym „Dar Serca”

ul. Reja 12

82-400 Sztum

tel.: (055) 640 62 22, (055) 640 61 94, fax: (055) 640 62 00

Stowarzyszenie prowadzi działania mające na celu objęcie leczeniem osób nieuleczalnie chorych i przewlekłe chorych.

2. Polski Związek Niewidomych – Koło Powiatowe w Sztumie

ul. Mickiewicza 9

82-400 Sztum

tel. 0 506 993 752

godziny przyjęć: czwartki 10.00-13.00

Związek zajmuje się szkoleniami dla nowoociemniałych i organizacją szkoleń integracyjno - plenerowo - sportowych dla dzieci i młodzieży.

3. Klub Honorowych Dawców Krwi im. Haliny Stankiewicz w Sztumie

ul. Mickiewicza 39

82-400 Sztum

tel.: (055) 640 63 07

Celem klubu jest propagowanie honorowego krwiodawstwa oraz opieka nad krwiodawcami.

4. *Towarzystwo Miłośników Ziemi Sztumskiej*

ul. Reja 13

82-400 Sztum

tel.: (055) 640 13 48, (055) 277 23 19

Cele:

a) Pobudzanie i rozwijanie inicjatywy społecznej w zakresie wszechstronnego rozwoju Sztumu i okolic oraz czynna współpraca w społeczno – gospodarczej i kulturalnej działalności,

b) popularyzacja wiedzy historycznej, współczesnej i kulturalnej o Sztumie i okolicach oraz działalność na rzecz ochrony środowiska.

5. *Bractwo Rycerzy Ziemi Sztumskiej*

tel.: (055) 277 34 41, 0603 407 573

Co roku Bractwo organizuje Turnieje Rycerskie na Wzgórzu Zamkowym w Sztumie.

6. *Stowarzyszenie Miłośników Kultury Ludowej „Powiślanie”*

ul. Reja 29/3

82-400 Sztum

tel.: (055) 640 54 86

Celem Stowarzyszenia jest promocja i rozwój Zespołu Pieśni i Tańca „Powiślanie” oraz propagowanie kultury ludowej różnych regionów Polski.

7. *Związek Harcerstwa Polskiego*

Komenda Hufca im. I Dywizji Kościuszkowskiej

ul. Mickiewicza 31

82-400 Sztum

<http://www.sztum.zhp.org.pl>

ZHP- hufiec Sztumie zajmuje się organizacją czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Sztum.

8. *Klub Turystyczny PTTK przy Zespole Szkół w Sztumie*

ul. Kasprowicza 3

82-400 Sztum

tel.: (055) 277 41 67

Organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży z terenu gminy Sztum, propagowanie zdrowego stylu życia i walorów turystycznych gminy Sztum.

9. Sztumskie Towarzystwo Oświatowe

ul. Mickiewicza 39

82-400 Sztum

tel.: (055) 277 24 50, (055) 640 63 10

Pomoc materialna dla dzieci uczących się będących w trudnej sytuacji materialnej, organizacja letniego odpoczynku.

10. Regionalne Stowarzyszenie „Prometeusz”

Zajezerze 6A

82-400 Sztum

tel.: (055) 277 33 76

Stowarzyszenie organizuje zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży pogłębiające wiedzę o różnych formach życia kulturalnego, m.in. teatralnego.

11. Stowarzyszenie „Godna Szkoła”

ul. Jagiełły 47A

82-400 Sztum

tel.: (055) 277 38 36

Stowarzyszenie opiekuje się świetlicami socjoterapeutycznymi w szkołach podstawowych.

12. Stowarzyszenie Miłośników Starych Samochodów Fan Club Garbi Sztum

ul. Reja 11A,

82-400 Sztum

tel.: 0600238373, 0698 851034, 277 2652 www.vwgarbi.com.pl

13. Koło Zainteresowań Kulturą Indian „Stowarzyszenie Żółwi”

tel.: (055) 640 16 17, 640 30 10, 0603 284 214

tel./fax: (055) 277 39 33

14. Gminny Szkolny Związek Sportowy

ul. Mickiewicza 39

82-400 Sztum

tel.: (055) 640 63 12

Związek ten organizuje zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży oraz uczniów gminnych szkół. Przygotowuje olimpiady sportowe p.n. Gminne Igrzyska Młodzieży odbywające się na szczeblu szkół podstawowych i gimnazjalnych.

15. Ludowy Klub Sportowy „POWIŚLE” CZERNIN

Adres kontaktowy:

ul. Żeromskiego 6

82-400 Sztum

16. Miejski Ludowy Klub Sportowy „VICTORIA”

Adres kontaktowy:

ul. Reja 11 A

82-400 Sztum

17. KLUB PIŁKARSKI OLIMPIA

Adres kontaktowy:

ul. Reja 14

82-400 Sztum

tel.: (055) 277 56 13

GMINA SZTUM

1. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej

Koniecwałd 1

82-400 Sztum

tel. (055) 277-11-93

2. Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „Agape”

Ośrodek „Agape” w Sztumie

ul. Żeromskiego 8

tel. (055) 277-78-07

Udzielanie różnej pomocy osobom bezdomnym, działania zapobiegające marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, pomoc osobom w kryzysie, ofiarom przemocy, osobom starszym.

3. Ludowy Klub Sportowy w Postolinie

Postolin 21

82-400 Sztum

tel.: (055) 640 46 18

Klub zajmuje się prowadzeniem rozgrywek piłki nożnej młodzieży oraz rozwojem kultury fizycznej i sportu w środowisku wiejskim.

4. Stowarzyszenie „Nasza Szkoła” przy Szkole Podstawowej w Gościszewie

Adres kontaktowy: Szkoła Podstawowa w Gościszewie, 82-400 Sztum

tel: (055)277 11 76

Unowocześnianie bazy dydaktycznej szkoły.

5. Sztumskie Stowarzyszenie Sołtysów

Adres kontaktowy:

ul. Polanka 22, Sztumskie Pole

82-400 Sztum

tel.: (055) 277 80 97

6. Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska, Pomorskie

Adres kontaktowy:

Uśnice 15

82-400 Sztum

tel.: (055) 277 80 97

7. Klub Sportowy „RUCH” GOŚCISZEWO

Adres kontaktowy:

Gościszewo 85

82-400 Sztum

Tel. (055) 267 01 23

8. Uczniowski Klub Sportowy „SOKOLIK” przy Szkole Podstawowej w Czerninie

9. Lekkoatletyczny Klub Sportowy „Zantyr”

os. Sierakowskich 19b/6

82-400 Sztum

tel/fax: 055/277-28-87

kom. 608038472

Organizacje imprez sportowych, w szczególności lekkoatletycznych i przełajowych oraz masowych imprez sportowo – rekreacyjnych.

DZIERZGON

1. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Dolnego Powiśla

ul. J. Słowackiego 3

82-440 Dzierzgoń

tel./fax /055 / 276 00 20

www.krainadolnegopowisla.pl

2. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin

ul. Zawadzkiego 11

82-440 Dzierzgoń

tel. (055) 276-23-44

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz tworzenia jak najkorzystniejszych warunków do pełnego fizycznego i osobowego rozwoju ludzi niepełnosprawnych oraz aktywnego i godnego uczestnictwa ich w życiu społecznym, a także pomoc ich rodzinom.

3. Dziergoński Klub Sportowy „Powiśle”

ul. Krzywa 19

82-440 Dzierzgoń

Celem Klubu jest:

- prowadzenie działalności w zakresie sportu i rekreacji ruchowej,
- organizowanie zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych,
- prowadzenie działalności wychowawczej i popularyzatorskiej w zakresie działania,
- szkolenie i doskonalenie zawodników, kadry trenersko – instruktorskiej i działaczy.

4. Stowarzyszenie Centrum Dziedzictwa Kulturowego

ul. Krzywa 16

82-440 Dzierzgoń

tel. (055) 276-26-47

Podstawowe działania Stowarzyszenia dotyczą organizacji i prowadzenia badań archeologicznych na Wzgórzu Zamkowym w Dzierzgoniu (teren średniowiecznego zamku komtura krzyżackiego), inwentaryzacji i renowacji obiektów zabytkowych oraz zachowania i promocji dziedzictwa kulturowego w mieście i gminie Dzierzgoń.

5. Stowarzyszenie Gospodarstw Gościennych „Pomezania”

ul. Krzywa 16

82-440 Dzierzgoń

tel. (055) 276 25 01

Stowarzyszenie zrzesza 32 członków z woj. pomorskiego i warmińsko-mazurskiego działających na rzecz rozwoju turystyki wiejskiej.

6. Stowarzyszenie „Lepsze Jutro”

ul. Słowackiego 13

82-440 Dzierzgoń

II. ANALIZA SWOT W SFERZE SPOŁECZNEJ POWIATU SZTUMSKIEGO

Określenie SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: Strenghts (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse) i Threats (zagrożenia). Analiza SWOT polega na określeniu czynników wpływających na rozwój działalności w podziale na:

- czynniki: zewnętrzne i wewnętrzne
- czynniki sprzyjające rozwojowi (pozytywne) i niesprzyjające rozwojowi (negatywne)

W rezultacie takiego podziału mamy do czynienia z czterema grupami czynników.

1. Szanse to tendencje i zjawiska (czynniki) w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się bodźcem rozwojowym.
2. Zagrożenia to tendencje i zjawiska (czynniki) w otoczeniu, które mogą stanowić bariery lub utrudnienia rozwoju.
3. Mocne strony (siły) to czynniki wewnętrzne odróżniające pozytywnie powiat od działalności prowadzonej przez inne powiaty działające w tym samym regionie, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się siłami napędowymi rozwoju.
4. Słabe strony (słabości) to czynniki wewnętrzne wpływające na ograniczenia rozwojowe powiatu w analizowanej sferze.

MOCNE STRONY

- Realizacja projektów systemowych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Ośrodki Pomocy Społecznej;
- Szeroka oferta usług i programów rynku pracy;
- Funkcjonujący na terenie powiatu Zakład Aktywności Zawodowej;
- Obecność na terenie powiatu Samodzielnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sztumie działającego w zakresie kształcenia fachowych kadr rehabilitantów i fizjoterapeutów;
- Funkcjonowanie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego;
- Szkoły specjalne oraz oddziały integracyjne w placówkach oświatowych;
- Wprowadzenie w 2007 roku do systemu opieki nad dzieckiem zawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych;

- Współpraca na rzecz pomocy dziecku i rodzinie różnych instytucji (Policja, Sąd, Szkoły, PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej);
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Sztumie dla osób dotkniętych przemocą;
- Dobre znajomość potrzeb świadczeniobiorców przez pracowników pomocy społecznej;
- Partnerstwo podmiotów zaangażowanych w realizację programów z zakresu polityki społecznej;
- Dobre rozmieszczenie placówek oświatowych na terenie powiatu;
- Wysoki poziom w zakresie kwalifikacji zawodowych kadry pedagogicznej.

SŁABE STRONY

- Rosnąca stopa bezrobocia (23,4% powiat sztumski, 10,3% woj. pomorskie, 11% w Polsce - stan na 30.04.2009r.);
- Defaworyzowanie kobiet na lokalnym rynku pracy (63% zarejestrowanych w PUP osób bezrobotnych to kobiety);
- Problemy w zatrudnieniu grupy wiekowej do 25 lat;
- Niski poziom wykształcenia bezrobotnych w strukturze zarejestrowanych (70% zarejestrowanych bezrobotnych nie posiada wykształcenia średniego);
- Znaczny udział osób bez kwalifikacji zawodowych w strukturze bezrobotnych - 43%.
- Brak w powiecie dziennych ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych;
- Niezupełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych w powiecie;
- Niechęć osób niepełnosprawnych do podjęcia zatrudnienia;
- Brak mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze;
- Brak zabezpieczenia dzieciom i młodzieży z rodzin zastępczych wypoczynku letniego;
- Brak standardów opieki i wychowania w Domu Dziecka w Dzierzgoniu;
- Niewystarczające wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin zastępczych;
- Dysfunkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny;
- Długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej;

- Marginalizacja grup społecznych szczególnego ryzyka;
- Średnie wyniki osiągane przez uczniów w systemie egzaminów zewnętrznych;
- Pogarszający się stan bazy i wyposażenia placówek oświatowych;
- Niewystarczająca ilość lekarzy specjalistów.

ZAGROŻENIA

- Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy;
- Zły stan dróg w powiecie, utrudniający dojazd do pracy;
- Spadek koniunktury w branży budowlanej;
- Niskie płace;
- Starzenie się społeczeństwa, a tym samym wzrost zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej i usługi opiekuńcze;
- Nadmierne skomplikowanie i zmienność przepisów prawa oraz metodyki pracy socjalnej;
- Mało skuteczna praca z rodzinami biologicznymi, mająca na celu powrót dziecka do domu rodzinnego;
- Brak instrumentów motywujących kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych;
- Narastające problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi w rodzinach zastępczych i Domu Dziecka;
- Niedostateczne środki finansowe na realizację działań pomocy społecznej;
- Wzrost zjawiska patologii społecznych;
- Bezradność i bierność w rozwiązywaniu własnych problemów przez świadczeniobiorców;
- Brak zrozumienia (tolerancji) ze strony społeczeństwa potrzeb (sytuacji) marginalizowanych grup społecznych;
- Kryzys szkolnictwa zawodowego;
- Kryzys gospodarczy.

SZANSE

- Dostęp do finansowania inicjatyw na rzecz bezrobotnych ze środków funduszy Unii Europejskiej;
- Możliwości inwestycyjne;

- Wysoka atrakcyjność turystyczna , ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe;
- Dostęp do finansowania inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na zadania z zakresu pomocy społecznej;
- Ustalenie stabilnego, jednolitego systemu finansowania zadań pomocy społecznej;
- Inicjowanie rozwoju wolontariatu;
- Rozwój rodzin zastępczych;
- Wspieranie i ciągłe szkolenie rodzin zastępczych.

III. GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ POWIATU SZTUMSKIEGO

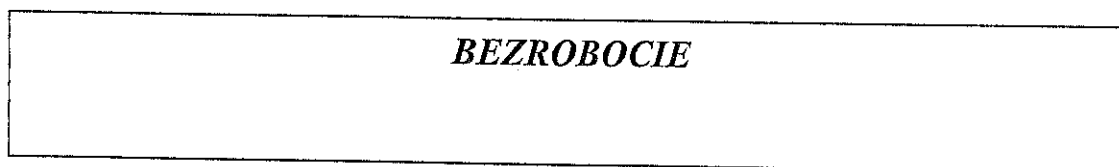
Identyfikacja głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej powiecie sztumskim dokonano metodą MAPS (metoda aktywnego planowania strategicznego) na spotkaniach zespołu problemowego. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono cztery główne obszary problemowe. Opracowanie strategii ich rozwiązań powinno wydatnie zwiększać efektywność rozwiązywania problemów społecznych w powiecie.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, za które uznano główne źródła tworzące te problemy. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych a następnie polityki społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Zdefiniowane one zostały w formie obszarów problemowych i priorytetów.

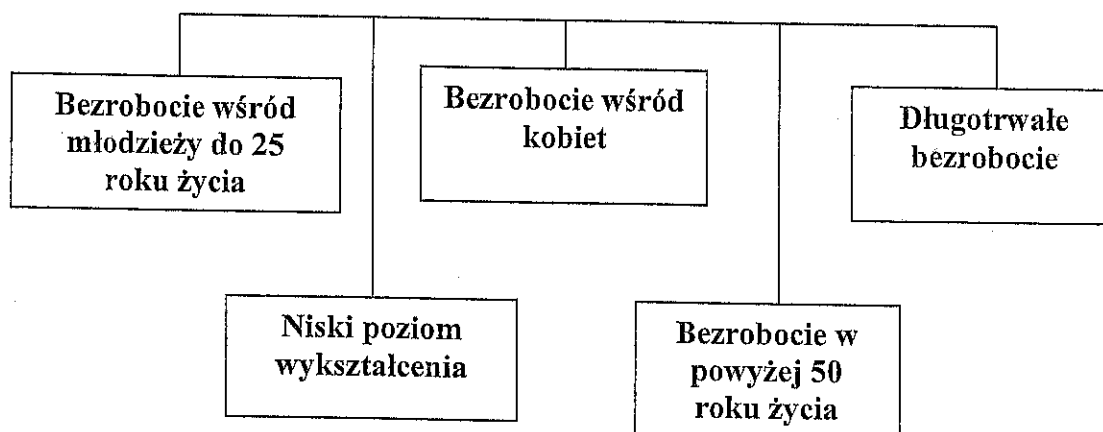
Z przyjętych obszarów problemowych w zakresie polityki społecznej wynikają działania w następujących sferach:

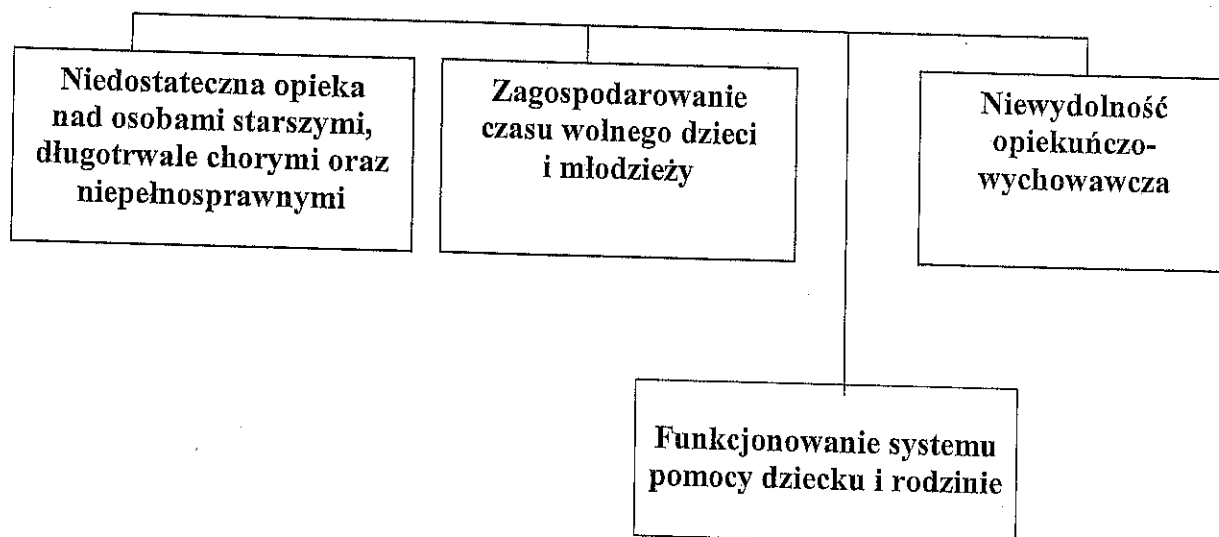
- Bezrobocie.
- Kryzys funkcji rodziny.
- Marginalizacja grup społecznych.
- Trudności w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.
- Patologie społeczne.

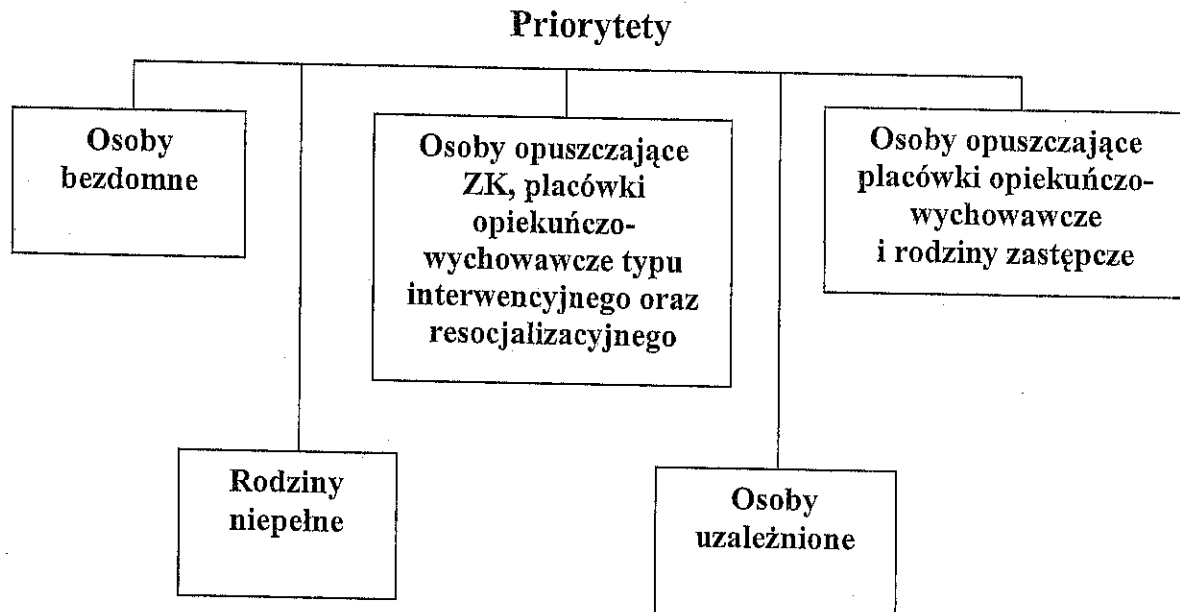
OBSZAR PROBLEMOWY

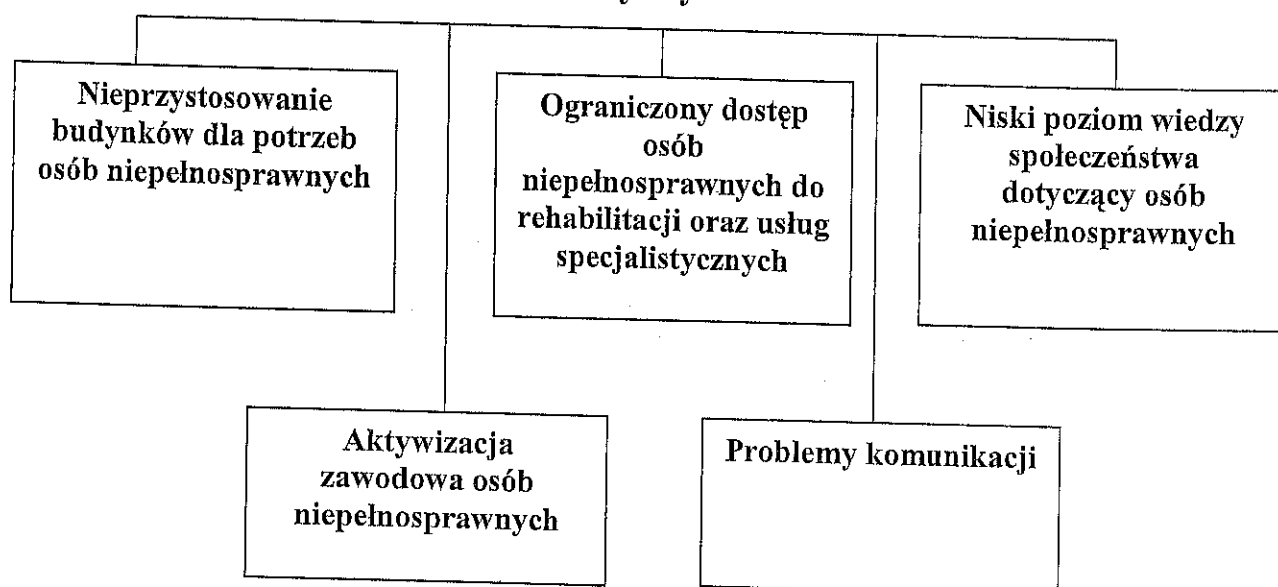

Priorytety

OBSZAR PROBLEMOWY***KRYZYS FUNKCJI RODZINY*****Priorytety**

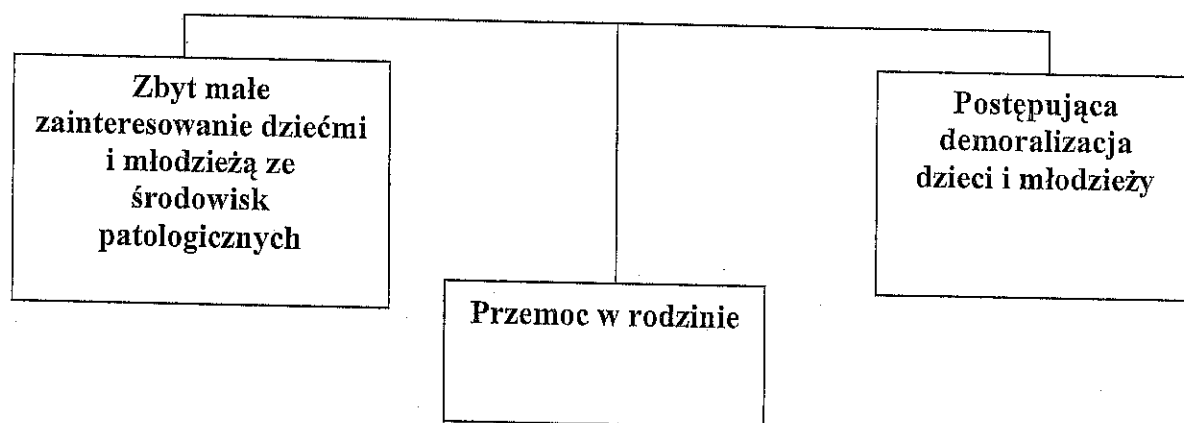
OBSZAR PROBLEMOWY**MARGINALIZACJA GRUP SPOŁECZNYCH**

OBSZAR PROBLEMOWY***TRUDNOŚCI W FUNKCJONOWANIU OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM*****Priorytety**

OBSZAR PROBLEMOWY

PATOLOGIE SPOŁECZNE

Priorytety

IV. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Głównym celem na lata 2009-2013 jest doskonalenie systemu pomocy społecznej, w celu stworzenia odpowiednich warunków życia dla osób i rodzin, jej powstania, prawidłowego funkcjonowania i spełniania przez nią wszystkich ważnych społecznie funkcji.

Schemat planowania strategicznego zawarty w Strategii

CELE STRATEGICZNE
(główne obszary działania)

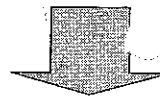
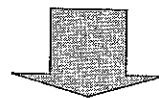
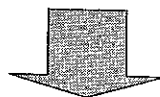
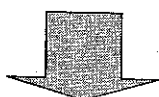
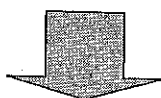
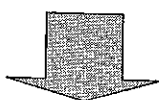

CELE OPERACYJNE

główne obszary działania przełożone na konkretny program działania

DZIAŁANIA

HARMONOGRAMY

CEL STRATEGICZNY 1**AKTYWIZACJA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH Z GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA**

Cel operacyjny 1.1	Zmniejszenie bezrobocia wśród młodzieży do 25 roku życia
Cel operacyjny 1.2	Zmniejszenie udziału bezrobotnych kobiet
Cel operacyjny 1.3	Przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu osób w wieku 50+
Cel operacyjny 1.4	Podniesienie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych
Cel operacyjny 1.5	Aktywizacja organizacji pozarządowych na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu bezrobocia

CEL OPERACYJNY 1.1
ZMNIEJSZENIE BEZROBOCIA WŚRÓD MŁODZIEŻY DO 25 ROKU
ŻYCIA

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Jednostki szkolące
Organizowanie szkoleń przekwalifikujących	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Jednostki szkolące
Promowanie staży absolwenckich	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy
Promocja prac interwencyjnych i robót publicznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Samorządy terytorialne
Przygotowanie do poszukiwania pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy
Rozwój doradztwa zawodowego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy

CEL OPERACYJNY 1.2**ZMNIEJSZENIE UDZIAŁU BEZROBOTNYCH KOBIET**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Podejmowanie działań w zakresie rozwoju poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy
Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Jednostki szkolące
Organizowanie szkoleń przekwalifikowujących	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Jednostki szkolące
Promocja prac interwencyjnych i robót publicznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy
Przygotowanie do poszukiwania pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Jednostki szkolące
Rozwój doradztwa zawodowego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Jednostki szkolące
Zapewnienie usług opiekuńczych dla dzieci kobiet podnoszących kwalifikacje	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe

984

CEL OPERACYJNY 1.3

RZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU ZAWODOWEMU OSÓB W WIEKU 50+

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Instytucje szkoleniowe
Szkolenia przekwalifikowujące	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Instytucje szkoleniowe
Przygotowanie zawodowe	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Instytucje szkoleniowe
Promocja prac interwencyjnych i robót publicznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miasta
Reintegracja społeczna	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Instytucje szkoleniowe
Rozwój doradztwa zawodowego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Kształcenia Praktycznego, Instytucje szkoleniowe
Wspieranie działań pozwalających na uzyskanie kwalifikacji w zakresie stosowania nowoczesnych technik i środków biurowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy

CEOPERACYJNY 1.4***PODNIESIENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH OSÓB
BEZROBOTNYCH***

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Organizowanie szkoleń oraz kursów doszkalcających	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Instytucje szkoleniowe
Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Rozwój doradztwa zawodowego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Promowanie zdobywania wykształcenia on-line	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Szkoły
Dostosowanie profilu kształcenia do potrzeb rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Dyrektorzy szkół, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Powiatowy Urząd Pracy

CEL OPERACYJNY 1.5**AKTYWIZACJA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA RZECZ
GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM Z
TYTUŁU BEZROBOCIA**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Promowanie idei wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Media lokalne
Wzmocnienie sektora organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Media lokalne
Zwiększanie współuczestnictwa organizacji pozarządowych w realizacji projektów	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy
Współdziałania (pomoc) w pozyskiwaniu środków finansowych, zwłaszcza z funduszy Unii Europejskiej.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje, Powiatowy Urząd Pracy

CEL STRATEGICZNY 2***WSPIERANIE PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA RODZINY***

Cel operacyjny 2.1	Poprawa standardu opieki nad osobami starszymi, długotrwale chorymi oraz niepełnosprawnymi
Cel operacyjny 2.2	Poprawa oferty w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży
Cel operacyjny 2.3	Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze opiekuńczo-wychowawczej
Cel operacyjny 2.4	Zmodernizowanie systemu pomocy dziecku i rodzinie

CEL OPERACYJNY 2.1**POPRAWA STANDARDU OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI,
DŁUGOTRWALE CHORYMI
ORAZ NIEPEŁNOSPRAWNYMI**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Edukacja osób oraz członków rodzin opiekujących się osobami starszymi, długotrwale chorymi oraz niepełnosprawnymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Jednostki Pomocy Społecznej, Szkoły, Placówki Służby Zdrowia
Wspieranie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej
Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych (w tym w warunkach domowych)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
Rozwój systemu informacyjnego o możliwościach wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Media, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne, Kościoły, Organizacje pozarządowe
Edukacja społeczeństwa (zwłaszcza młodzieży) w obszarze opieki nad osobami starszymi, długotrwale chorymi oraz niepełnosprawnymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Media, Samorządy lokalne, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe
Stworzenie ośrodka wsparcia oraz mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych	Do roku 2013	Organizacje pozarządowe, Jednostki Służby Zdrowia, Samorządy lokalne

CEL OPERACYJNY 2.2

POPRAWA OFERTY W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA CZASU WOLNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Zwiększenie aktywności ośrodków kultury i sportu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
Rozwijanie kół zainteresowań i klubów	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne
Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
Rozwój wolontariatu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne, Kościoły
Organizowanie wycieczek, półkolonii oraz kolonii	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne, Kościoły

CEL OPERACYJNY 2.3***POPRAWA FUNKCJONOWANIA RODZINY W SFERZE OPIEKUŃCZO-
WYCHOWAWCZEJ***

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Kościoły, Ośrodki Kultury i Sportu
Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla rodzin	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
Tworzenie grup terapeutycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Placówki Służby Zdrowia, Samorządy lokalne
Wspieranie rozwoju wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Kościoły, Samorządy lokalne

CEL OPERACYJNY 2.4**ZMODERNIZOWANIE SYSTEMU WSPARCIA DZIECKA I RODZINY**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Tworzenie zawodowych rodzin zastępczych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Zorganizowanie systemu wsparcia rodziców zastępczych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Ustawiczne szkolenie rodzin zastępczych i pogotowi rodzinnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Zapewnienie warunków do organizowania rodzinnych form opieki zastępczej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Osiągnięcie standardów opieki i wychowania w placówce opiekuńczo-wychowawczej	Do roku 2010	Samorząd terytorialny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Dostępność różnorodnych form pomocy i opieki dla dzieci zaniedbanych społecznie	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

592

CEL STRATEGICZNY 3

***STWORZENIE SKUTECZNEGO SYSTEMU ZAPOBIEGANIA
MARGINALIZACJI GRUP SPOŁECZNYCH ZAGROŻONYCH
WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM***

Cel operacyjny 3.1	Zapobieganie i ograniczenie zjawiska bezdomności
Cel operacyjny 3.2	Ułatwienie społecznej readaptacji w procesie pomocy postpenitencjarnej
Cel operacyjny 3.3	Ciągłe doszkącanie zawodowe służb: mundurowych, sądowych, socjalnych, pracowników szkół i placówek oświatowych oraz pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych w zakresie problemów osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Cel operacyjny 3.4	Zapewnienie miejsc zamieszkania usamodzielniającym się wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych
Cel operacyjny 3.5	Profilaktyka osób zagrożonych uzależnieniami, osób uzależnionych oraz ich rodzin
Cel operacyjny 3.6	Zapewnienie ofiarom przemocy miejsca bezpiecznego pobytu
Cel operacyjny 3.7	Ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie

CEL OPERACYJNY 3.1

ZAPOBIEGANIE I OGRANICZENIE ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Realizacja indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły
Stworzenie warunków do uzyskania przez osoby bezdomne miejsca zamieszkania poprzez rozwój budownictwa socjalnego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Starostwo powiatowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe
Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezdomnych poprzez Centrum Integracji Społecznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły
Rozwijanie form współpracy z organizacjami pozarządowymi	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja
Organizowanie grup terapeutycznych dla osób bezdomnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

CEL OPERACYJNY 3.2**UŁATWIENIE SPOŁECZNEJ READAPTACJI W PROCESIE POMOCY
POSTPENITENCJARNEJ**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Pomoc materialna	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej
Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej,
Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz podnoszenia kwalifikacji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej
Pomoc w znalezieniu zakwaterowania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Ośrodki Pomocy Społecznej
Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Realizacja programów resocjalizacyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 3.3

**CIĄGŁE DOKSZTAŁCANIE ZAWODOWE SŁUŻB: MUNUROWYCH,
SĄDOWYCH, SOCJALNYCH, PRACOWNIKÓW SZKÓŁ I PLACÓWEK
OŚWIATOWYCH ORAZ PRACOWNIKÓW PLACÓWEK
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Szkolenia pracowników socjalnych związanych ze zmianami przepisów prawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe, Organizacje pozarządowe
Zwiększenie współpracy między jednostkami pomocy społecznej, służbami mundurowymi, placówkami oświatowymi, placówkami służby zdrowia, sądami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Utworzenie zespołu konsultacyjno-doradczego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

584

CEL OPERACYJNY 3.4

ZAPEWNIENIE MIEJSC ZAMIESZKANIA USAMODZIELNIAJĄCYM SIĘ WYCHOWANKOM PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I RODZIN ZASTĘPCZYCH

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Pomoc materialna	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz podnoszenia kwalifikacji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Klub Integracji Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Realizacja indywidualnych programów z wychowankami	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Utworzenie mieszkań chronionych	D o roku 2013	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe

CEL OPERACYJNY 3.5

POFILAKTYKA OSÓB ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIAMI, OSÓB
UZALEŻNIONYCH ORAZ ICH RODZIN

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Kościoły, Placówki służby zdrowia
Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, Placówki służby zdrowia
Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych	Do roku 2013	Organizacje pozarządowe, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówki służby zdrowia, Sądy
Szkolenie nauczycieli z zakresu uzależnień	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówki służby zdrowia
Szkolenie pracowników pomocy społecznej z zakresu uzależnień	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówki służby zdrowia
Pedagogizacja rodziców z zakresu uzależnień	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówki służby zdrowia
Współpraca instytucji przeciwdziałających uzależnieniom	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówki służby zdrowia
Utworzenie Klubów Integracji Społecznej	Do roku 2013	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 3.6***ZAPEWNIENIE OFIAROM PRZEMOCY MIEJSCA BEZPIECZNEGO POBYTU***

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Starostwo powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe
Utworzenie poradni rodzinnej	Do roku 2013	Starostwo powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Jednostki gminne

CEL OPERACYJNY 3.7**OGRANICZENIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Rozwój poradnictwa specjalistycznego i terapii dla ofiar przemocy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Media
Rozwój poradnictwa specjalistycznego i terapii dla sprawców przemocy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Media
Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe,
Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policja, Jednostki służby zdrowia

CEL STRATEGICZNY 4***WSPIERANIE FUNKCJONOWANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM***

Cel operacyjny 4.1	Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i w komunikowaniu się
Cel operacyjny 4.2	Wyrównywanie szans w zakresie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, kulturze, sporcie, rekreacji i turystyce
Cel operacyjny 4.3	Podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki niepełnosprawnych
Cel operacyjny 4.4	Stwarzanie warunków do edukacji osób niepełnosprawnych
Cel operacyjny 4.5	Zapewnienie równego dostępu do rynku pracy
Cel operacyjny 4.6	Lokalna koordynacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych

CEL OPERACYJNY 4.1

LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, URBANISTYCZNYCH, TRANSPORTOWYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki samorządu terytorialnego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Organizacje pozarządowe; Ośrodki Pomocy Społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa
Wspieranie przystosowania komunikacji publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Jednostki samorządu terytorialnego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa

CEL OPERACYJNY 4.2**WYRÓWNYWANIE SZANS W ZAKRESIE UCZESTNICTWA OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM, KULTURZE, SPORCIE,
REKREACJI I TURYSTYCE**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Propagowanie różnych form rekreacji, turystyki i aktywności sportowej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Szpital Powiatowy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa
Popularyzacja osiągnięć kulturalnych, sportowych osób niepełnosprawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe
Współfinansowanie wyjazdów osób niepełnosprawnych na turnusy rehabilitacyjne	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe
Mobilizowanie osób niepełnosprawnych do udziału w różnych formach życia społecznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Jednostki samorządu terytorialnego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Rozpowszechnianie informacji o wydarzeniach artystycznych, kulturalnych, sportowych i innych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki samorządowe; Starostwo Powiatowe, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa

CEL OPERACYJNY 4.3

**PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE
PROBLEMATYKI NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Organizowanie akcji informacyjnych dotyczących niepełnosprawności	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe
Diagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe
Tworzenie i wdrażanie programów edukacyjnych dla dzieci dotyczących wszelkich aspektów niepełnosprawności	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Szkoły,
Szkolenie pracowników administracji samorządowej z zakresu niepełnosprawności	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe
Wspieranie i organizacja imprez integracyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Organizacje pozarządowe
Wspieranie rozwoju wolontariatu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Media lokalne
Współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Media lokalne
Współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie ustawowym	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Szkoły, Sąd, Policja, Organizacje pozarządowe, Jednostki powiatowe i gminne

CEL OPERACYJNY 4.4

STWARZANIE WARUNKÓW DO EDUKACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Wspieranie tworzenia klas integracyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Organizacje pozarządowe, Starostwo Powiatowe, Gminy
Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych utrudniających edukację osób niepełnosprawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Gminy, Starostwo Powiatowe, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa
Szkolenie i dokształcanie nauczycieli z zakresu problematyki niepełnosprawności	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy
Wspieranie organizacji dowozu dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Rozwój szkolnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
Wspieranie powstawania integracyjnych oddziałów przedszkolnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne

CEL OPERACYJNY 4.5***ZAPEWNIENIE RÓWNEGO DOSTĘPU DO RYNKU PRACY***

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Wspieranie rozwoju i powstawania zakładów pracy chronionej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne
Utworzenie Centrum Integracji Społecznej	Do roku 2015	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Samorząd Województwa
Prowadzenie szkoleń zawodowych i kursów przekwalifikowań zgodnie z potrzebami rynku	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Samorząd Województwa, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Tworzenie nowych stanowisk pracy na otwartym i chronionym rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Dofinansowanie zatrudnienia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

CEL OPERACYJNY 5.1**PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY ZE ŚRODOWISK PATOLOGICZNYCH**

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Rozwój zajęć pozalekcyjnych w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy lokalne, Szkoły
Tworzenie świetlic środowiskowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Szkoły
Powstanie zespołu interdyscyplinarnego	Do roku 2013	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Policja, Sąd, Szkoły
Wspieranie projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
Wspieranie funkcjonowania organizacji działających na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
Utworzenie stanowisk pedagogów środowiskowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Samorząd Województwa

CEL OPERACYJNY 5.2***OGRANICZENIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE***

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Policja; Kuratorzy Sądowi, Jednostki gminne i powiatowe
Utworzenie zespołu interdyscyplinarnego	Do roku 2010	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja, Kuratorzy Sądowi
Wspieranie funkcjonowania organizacji działających na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Szkoły
Spotkania z uczniami na temat przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja, Szkoły
Wspieranie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne, Media lokalne, Kościoły, Szkoły, Kuratorzy Sądowi, Policja,
Zapewnienie pomocy specjalistycznej sprawcom przemocy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne

610

CEL OPERACYJNY 5.3

ZMNIEJSZENIE ZJAWISKA AGRESJI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca
Wspieranie funkcjonowania organizacji działających na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne, Media lokalne, Kościoły, Szkoły, Kuratorzy Sądowi, Policja
Rozwój zajęć pozalekcyjnych w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Samorządy lokalne,
Wspieranie świetlic środowiskowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
Wspieranie imprez sportowych oraz kulturalnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Starostwo powiatowe, Samorządy lokalne
Utworzenie stanowisk pedagogów środowiskowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
Rozwój poradnictwa specjalistycznego w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja, Sądy

V. ZGODNOŚCI STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Opracowując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie sztumskim opierano się na dokumentach strategicznych mających w zakresie działania cele lub działania zbieżne z opracowanym dokumentem. Są nimi:

1. Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007 - 2013

W związku ze wzrostem udziału w ludności ogółem osób starszych, należy stopniowo rozwijać zakres usług skierowanych do tych osób, pozwalających na ich aktywne starzenie się a także ich integrację społeczną, tak aby im pomóc zagospodarować wolny czas. W tym zakresie wiodącą rolę powinny pełnić społeczności lokalne.

Rosnąca liczba osób starszych może być też szansą na tworzenie miejsc pracy w sektorze usług opiekuńczych, skierowanych właśnie do tej grupy osób. Jest to również warunek niezbędny do zwiększania aktywności osób w wieku produkcyjnym – szczególnie kobiet. Obecnie kobiety często decydują się na wcześniejszą dezaktywizację, aby opiekować się swoimi rodzicami oraz wnukami.

Podstawowe wyzwania: budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób starszych, przy utrzymaniu zasady redystrybucji między pokoleniami; budowanie systemu usług i świadczeń niefinansowych dla osób starszych; rehabilitacja i zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności wśród starszych pracowników.

2. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego

Jest to podstawowy dokument strategiczny wytyczający kierunki rozwoju województwa pomorskiego aż do roku 2020.

Wizja województwa pomorskiego w roku 2020 został zdefiniowana następująco:
"Województwo pomorskie 2020 roku to znaczący partner w Regionie Morza Bałtyckiego - region czystego środowiska; wysokiej jakości życia; rozwoju opartego na wiedzy, umiejętnościach, aktywności i otwartości mieszkańców; silnej i zróżnicowanej gospodarki; partnerskiej współpracy; atrakcyjnej i spójnej przestrzeni, a także kultywowania wielokulturowego dziedzictwa oraz tradycji morskich i solidarnościowych".

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sztumskim jest zgodna z następującymi priorytetami i celami strategicznymi Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego:

612

Priorytet I. Konkurencyjność

Cel strategiczny 1: Lepsze warunki dla przedsiębiorczości i innowacji

Cel strategiczny 2: Wysoki poziom edukacji i nauki

Cel strategiczny 4: Efektywna sfera publiczna

Priorytet II. Spójność

Cel strategiczny 1: Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej

Cel strategiczny 2: Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo

Cel strategiczny 3: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cel strategiczny 4: Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia

Priorytet III. Dostępność

Cel strategiczny 3. Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabszych

3. Strategia polityki społecznej województwa pomorskiego do 2013 roku

Prace nad strategią pomocy społecznej rozpoczęto od zidentyfikowania głównych obszarów problemowych. Są to: bezrobocie, bezdomność, trudna sytuacja osób niepełnosprawnych, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, problemy osób opuszczających zakłady karne, ubóstwo. Problemem w regionie jest również dostęp do usług zdrowotnych i dobrej jakości usług edukacyjnych.

Misją Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2007- 2020 jest: „Wysoka jakość życia mieszkańców regionu w zintegrowanych i aktywnych wspólnotach lokalnych z możliwością pełnego uczestnictwa w rozwoju społeczno-gospodarczym.

4. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski projekt

Celem prac nad Narodową Strategią Integracji Społecznej jest pomoc w proces włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, którego głównym działaniem jest inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Konkretnie aktywności mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,

- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej (najlepiej poprzez pracę) aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy,

Celem Narodowej Strategii Integracji Społecznej jest również konkretyzacja Strategii Lizbońskiej w obszarze integracji społecznej. Zawarte są w niej tzw. cele nicejskie – obejmujące cztery podstawowe działania.

1. Zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich obywateli UE. W realizacji tego działania należy:

- a) Promować dostęp do zatrudnienia stabilnego i dobrej jakości dla wszystkich kobiet i mężczyzn zdolnych do pracy, w szczególności: tworzyć ścieżki możliwości pracy dla grup najbardziej narażonych poprzez mobilizowanie polityk szkolenia, rozwijać polityki promujące łączenie pracy zawodowej i życia rodzinnego włącznie z opieką nad dziećmi i innymi osobami zależnymi, wykorzystywać możliwości jakie niesie w tym względzie gospodarka społeczna (firmy społeczne, praca społeczna, wolontariat itp.).
- b) Zapobiegać wykluczeniu ze świata pracy poprzez poprawę zatrudnialności grup zagrożonych społecznym wykluczeniem poprzez odpowiednie zarządzanie zasobami ludzkimi, lepszą organizację pracy i rozwój kształcenia ustawicznego.
- c) Organizować systemy zabezpieczenia społecznego w taki sposób, aby w szczególności: zagwarantowane zostały niezbędne zasoby pozwalające na godne życie, przewyżczające były przeszkody w zatrudnieniu oraz tworzone warunki, aby praca przynosiła: przyzwoity dochód, była dostępna dla grup o niskiej zatrudnialności.
- d) Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność przyzwoitych i higienicznych mieszkań dla wszystkich, jak również podstawowych usług, koniecznych by żyć normalnie mając na uwadze lokalne warunki (np. elektryczność, woda, ogrzewanie).
- e) Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność opieki zdrowotnej dla wszystkich odpowiednio do ich sytuacji, włączając w to osoby zależne od opieki innych.

689

f) Rozwijać, z korzyścią dla osób zagrożonych wykluczeniem, usługi i towarzyszące im środki, które pozwolą im na skuteczny dostęp do edukacji, wymiaru sprawiedliwości i innych publicznych czy prywatnych usług takich, jak kultura, sport i wypoczynek.

2. Zapobieganie ryzyku wykluczenia. Służyć temu powinno:

a) Rozwijanie potencjału społeczeństwa opartego na wiedzy i nowych technologiach informacyjnych i komunikacyjnych, dbając o to by nikt nie został wykluczony, w szczególności osoby niepełnosprawne.

b) Wprowadzenie polityki, które mają zapobiegać kryzysowym sytuacjom życiowym takim jak zadłużenie, wykluczenie ze szkoły, stanie się bezdomnym.

c) Uruchomienie działań mających na celu zachowanie solidarności w ramach rodziny we wszelkich jej formach.

3. Pomoc najbardziej narażonym (wspieranie najsłabszych). Temu celowi sprzyjać będzie: promowanie społecznej integracji kobiet i mężczyzn zagrożonych trwałym ubóstwem, np. z powodu niepełnosprawności lub należenie do grup o szczególnych problemach integracyjnych; podejmowanie działań w celu eliminacji wykluczenia dzieci i tworzenie im możliwości społecznej integracji; podejmowanie wszechstronnych działań z korzyścią dla obszarów dotkniętych wykluczeniem.

4. Mobilizacja wszystkich aktorów/organizacji ze sfery polityki, gospodarki i społecznej. Polegać to powinno na:

a) Promowaniu zgodnie z krajową praktyką uczestnictwa i wyrażania swoich doświadczeń ludziom dotkniętym wykluczeniem, szczególnie, gdy chodzi o ich sytuację oraz działania i środki, które ich dotyczą.

b) Włączanie polityki zwalczania wykluczenia w całościową politykę poprzez: mobilizowanie władz publicznych na wszystkich szczeblach zgodnie z ich kompetencjami, rozwianie struktur i procedur koordynacyjnych, przystosowanie administracyjnych i społecznych służb do potrzeb osób podlegających wykluczeniu i zapewnienie, że personel pierwszej linii jest wrażliwy na te potrzeby.

c) Promowanie dialogu i partnerstwa między wszystkimi zainteresowanymi instytucjami, publicznymi i prywatnymi, np. poprzez: angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego, zachęcanie do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania wszystkich obywateli w walce przeciw społecznemu wykluczeniu, wspieranie społecznej odpowiedzialności biznesu.

5. Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Program składa się z 10 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym. W ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie efektywności struktur i systemów instytucjonalnych, natomiast środki komponentu regionalnego zostaną przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych.

Priorytety regionalne:

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Cele:

Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy

Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych

Zmniejszanie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych zamieszkujących na obszarach wiejskich)

Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

Cele:

Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

Cele:

Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej

Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Cele:

Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi

Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)

Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego

676
Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli na obszarach wiejskich

Priorytet X Pomoc techniczna

Priorytet zapewni wsparcie procesów zarządzania i wdrażania Programu poprzez:

utrzymanie wysokiej jakości i spójności działań związanych z wdrażaniem Programu

zagwarantowanie zgodności wdrażanych projektów z regulacjami i polityką Wspólnoty

wprowadzenie i realizację odpowiednich procedur zarządzania i kontroli, zgodnych ze standardami Komisji Europejskiej

organizację systemu informacji, promocji i szkoleń

wdrożenie i organizację systemu narzędzi informatycznych dla sprawnego zarządzania i wdrażania działań

Ponadto Strategia jest zgodna z regionalnymi dokumentami strategicznymi:

1. Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Pomorskiego
2. Strategia Rozwoju Powiatu Sztumskiego na lata 2004-2015
3. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Sztumskiego w latach 2006 – 2015
4. Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
5. Powiatowy program na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej lata 2007-2013
6. Polityka Oświatową Powiatu Sztumskiego na lata 2009-2013.

VI. MONITORING STRATEGII

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiającą aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2013 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie.

672

Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno gospodarczych zachodzących na terenie powiatu. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania. Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.

W przypadku zaistnienia okoliczności powodujących zasadność wprowadzenia zmian np. z uwagi na zmieniające się warunki społeczno – gospodarcze, będą one wprowadzane uchwałą Rady Powiatu stosownie do potrzeb.